

ARBETAR MAKT

NR 6-7

1973, Arg. 2, Pris 150

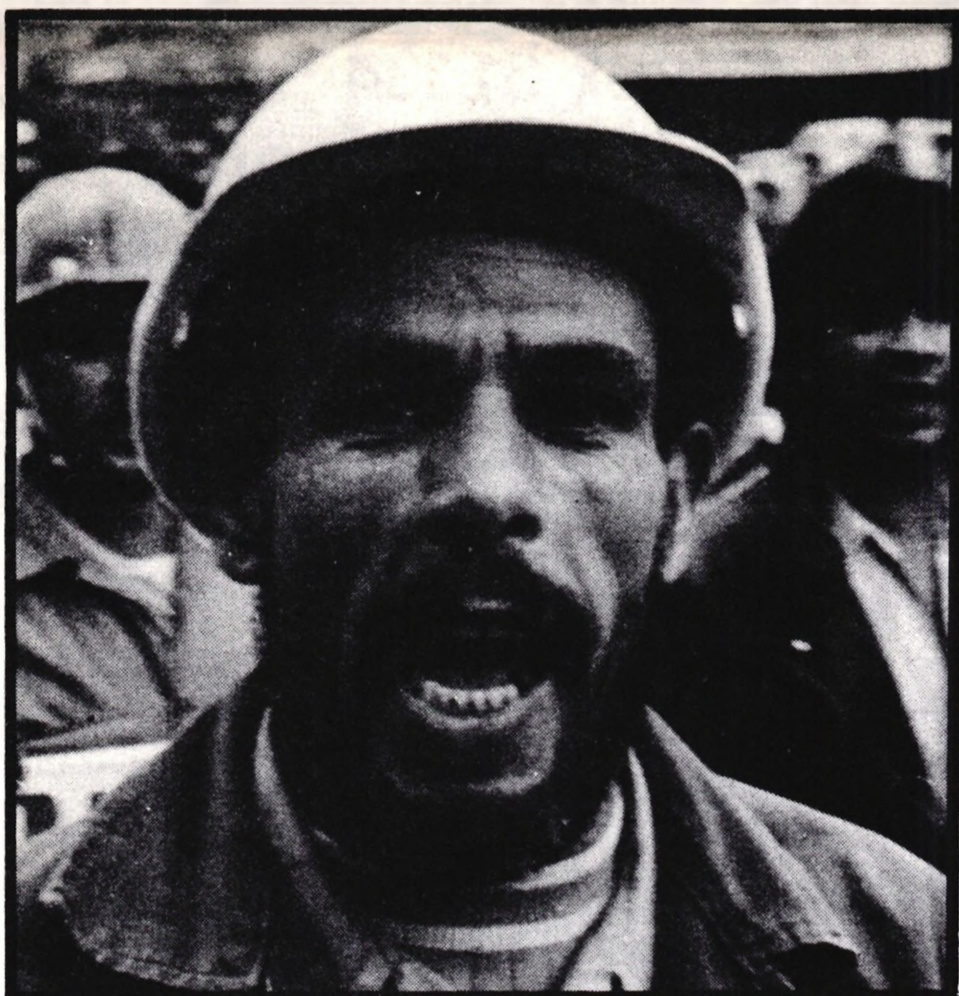
CHILE

"Allende satte sin tillit till armén. Den infiltration i armén som bedrevs av MIR, fördömdes av Allende. Redan före kuppen förekom tortyr av oppositionella krafter inom armén.

Allendes situation var hopplös. Klyftan mellan borgarklassen och arbetarklassen vidgade sig hela tiden, det såg man lätt. Men Allende sökte ingen lösning på detta. Han sökte hela tiden sammanjämka intressena."

Den som säger detta är *Christian Lund*, som jobbade som skogvaktare i Chile från maj -72 till kuppen. När generalerna slog till, hamnade han i fängelse i fjorton dagar. Han blev där utsatt för tortyr. Han blev senare frigiven och återvände till Sverige.

Nu jobbar han med solidariteten för det chilenska arbetande folket. Vi har gjort en intervju med honom. I den ger han sin syn på utvecklingen i Chile och den fortsatta kampen där. **Se sid. 3**

ENERGI- KRISEN

"Vi får alla vara med och betala energikrisen", sa Sträng för en tid sedan. Varför det då? Har du fått "vara med och bestämma" vad energin skall användas till? Naturligtvis inte. Men nu, när det är kris, då skall vi alla känna oss som en enda stor familj och tillsammans klara av energikrisen.

Arabstaterna har beslutat att skära ner sin produktion av olja. Detta för att - främst - de Väst-europeiska staterna ska förmå Israel att lämna tillbaka de från arabstaterna ockuperade områdena. Vi kan vara övertygade om att borgarna, när olje- och energikrisen blir riktigt allvarlig, kommer att låta sitt hat gå ut över araberna. Då är det viktigt att ha en riktig bakgrund till krisen i Väst-asien och till olje- och energikrisen. Annars kan man lätt gå på den rasisitiska propaganda som borgarna kommer att börja med. Sveriges mest proisraeliska tidning, Expressen, har redan börjat hetsa mot araberna.

Tisdagen den 13 november sände Sveriges Radios ungdomsredaktion en "fejkad" nyhetssändning, som gick ut på att det hade inträffat en skada på kärnkraftverket i Barsebäck. Farliga utsläpp blev följden, enligt rapporterna. Panik utbröt nästan i Skåne, lasaretten sattes i larmberedskap etc. Sedan fick de ansvariga på Sveriges Radio bära hundhuvudet och be hela svenska folket om ursäkt. Debatten efter, rörde sig mest om hur "oansvariga" de programansvariga var. Inget hördes om hur oansvariga "våra ansvariga" politiker är, som beslutat om kärnkraftsverken utan att riskerna är ordentligt utredda.

En bakgrund och analys av olje- och energikrisen - **se sid. 2 och 9.**

RITSEM

Vattenfall försökte sänka deras löner och försämma deras arbetsvillkor. Lönesänkingsförsöket slogs tillbaka. Vild strejk och självständig kamporganisering var vapnet, som Ritsem-arbetarna använde.

Ritsem-arbetarna sa: "Vår strejk är viktig för alla arbetare". Många arbetare insåg också detta. Solidaritetsarbetet landet över fick god fart. Inte mindre än 80 000 samlades in. När sedan också gruvarbetarna, i kraft av sin Stridsfond, utlovade 50 000 i veckan till de strejkande, tvingades Vattenfall på reträtt. De tvingades inleda förhandlingar, trots att strejken fortfarande pågick. Något som arbetsköparna konsekvent vägrat under den senaste tidens strejker.

Inför avtalsrörelsen, som nu är i full gång, är det viktigt att lära av Ritsem-arbetarnas kamp, eftersom deras exempel kan vara alla arbetare till nytta. Av deras framgångar, likväl som av deras bakslag, finns många erfarenheter att hämta. Vi analyserar och berättar om Ritsem-strejken - **se sid. 5**

MAJAKOVSKIJ FÖR FULL HALS

Den ryska revolutionen präglades i hög grad av entusiasm och en verklig övertygelse om socialismens nödvändighet. I arbetet att popularisera och göra revolutionen "fattbar" för den stora massan av den ryska befolkningen spelade kulturarbetarna en avgörande roll. Vladimir Majakovskij var en av dessa. Kanske den, med all rätt, berömdaste av dem alla. I Majakovskij återfinns vi mycket av den rättfärdighet och entusiasm, som den revolutionära rörelsen idag i en så skriande hög grad är i avsaknad av.

Studier av t ex Majakovskijs verksamhet borde därför vara att rekommendera. På mittuppslaget berättar vi utförligt om Majakovskijs arbete och liv.

Men, när vi beslutade oss för att publicera något om Majakovskij, såg vi oss också föranledda att publicera något om den franska surrealismen, en konstnärlig-politiskt revolutionär rörelse, som i hög grad kompletterar Majakovskijs "futurism", och dessutom aktivt deltog i den kommunistiska debatten. Surrealismens främste och mest kände förespråkare,

André Breton, var en debattör och skribent av mycket hög klass. Hans marxistiska övertygelse kunde inte ens den förhärskande ideologin inom franska kommunistpartiet, stalinismen, beröva honom som medlem i detta parti. Sin uteslutning 1933 gjorde han till en mäktig manifestation för den revolutionära marxismen.

Stalinismen som politisk företeelse, och i all synnerhet som ett kulturpolitiskt självmord ("socialrealismen"), upplevde Breton som alltigenom "systematiskt förkvävande". Breton och surrealisterna förkätade en "andens" frihet i den revolutionära kampen. För honom utgjorde inte socialismen något abstrakt, avlägset mål. Han ansåg att den måste konkretiseras och på olika sätt populariseras, och att revolutionärer, i högre grad än vad som då (och än idag) var (är) fallet, skulle ta upp kampen mot det kapitalistiska systemets ideologiska förtryck.

Läs mer om Breton och surrealismen på mittuppslaget.

Ledare:

ENERGIKRISEN & IMPERIALISMEN

Oljekris! Den imperialistiska världen har drabbats av något som den aldrig trodde skulle hända... förrän om tidigast 20 år, dvs någon gång i den avlägsna framtiden.

Det är faktiskt inte bara härskarna i de imperialistiska länderna som har slagits med häpnad. De oljeexporterande arabländerna, som alltid av vänstern betraktats som oförmögna att sätta sig emot oljebolagen, har plötsligt enats och krossat myten om sin egen maktlöshet. Detta har redan stärkt modet hos de övriga råvarulevererande länderna. Kopparländerna, fr a Zambia, Zaire och Chile har enats om att begränsa sin brytning av koppar för att på så sätt hålla kopparpriserna "uppe".

Anledningen till att de oljeexporterande länderna skurit ner sin produktion är inte att de vill höja statsinkomsterna. Nej istället kommer de att återuppta de "normala" handelsförbindelserna med de imperialistiska länderna när Israel har tvingats utrymma det territorium som ockuperats fr o m sex-dagarskriget (inte från det territorium som ockuperats från den 15 maj 1948, dvs hela staten Israel, eller från det territorium som ockuperats från det första kriget 1948-49, dvs det "egentliga" Israel) och palestina-arabernas intressen tillgodosetts.

Länder som anses vänligt sinnade mot arabsidan drabbas inte lika hårt av produktionsnedskärningarna. Så även om arabstaterna ännu inte kommit underfund med vilket kraftfullt vapen de funnit i kampen mot de råvarujagande imperialistländerna så har de troligen funnit det skarpaste vapnet mot Israel. För att göra sig redo för en kompromiss med Israel har man tvingat PLO (den Palestinska Befrielse Organisationen) att godkänna FN:s resolution från 1947 om en delning av Palestina i en judisk och en arabisk del.

IMPERIALISTISKA MOTDRAG?

Vad kan de imperialistiska staterna göra för att minska, om än inte avvärja, den alltmer hotande oljekrisen. Det är inte särskilt mycket. Ty oljan är nästan *mer* än ett livsvillkor för Europa. Här finns ju nästan ingen olja alls. Det finns emellertid enorma mängder olja på andra ställen på jorden, t ex Alaska, Angola och Sydostasien. Stora mängder olja finns också lagrade i andra former, såsom oljesand och oljeskifferar. Men dessa oexploaterade oljefält kan inte lösa imperialismens hastigt uppkomna oljebrist. Värdet av den olja som i alla fall finns i Europa har rasat i höjden, t ex den norska nordsjöoljan.

USA däremot, som är det land som kraftigast stöder (och betalar) den israeliska expansionspolitiken, importerar idag inte stora mängder olja. Däremot måste förstås dess trupper runtom i världen och det Strategiska Flygvapnet (som dygnet runt håller ett "tillräckligt" antal kärnvapenbestyckade B-52:or i luften) ha stora mängder olja som inte kan skeppas från USA. I framtiden räknar USA att importera stora mängder olja från Västasien för att tillfredsställa konsumtionsbehoven.

Det land i Europa, Holland, där de flesta raffinaderierna ligger (i ett raffinaderi omvandlas oljan till bl a fotogen, bensin och brännolja), är samtidigt det land som är mest Israelvänligt. Detta har ytterligare förvärrat situationen för Europa. Holland var det land i Europa som längst deklarerade sitt stöd för den israeliska "saken". Men den 4 december började krisen bli så allvarlig att regeringen tvingades göra en helomvändning och i en deklaration förklara att Israel måste utrymma ockuperat arabiskt område.

I detta sammanhang bedriver oljebolagen ett högt spel för att förstärka sin framtida position, där fr a Europa kommer i kläm. T ex de oljetankers som är destinerade till europeiska hamnar ligger och väntar ute på Nordsjön i väntan på att priserna ska gå upp. På detta och liknande sätt försöker oljejättarna använda den uppkomna situationen för att ytterligare höja priserna. Höjda oljepriser har flera fördelar för oljebolagen, förutom en höjd vinst. När priserna på olja går upp blir de fyndigheter som idag inte exploateras pga att världsmarknadspriiset är för lågt, diverse miljörestriktioner eller att initialinvesteringarna är för stora, ekonomiskt attraktiva.

EG (EEC) och Japan, där sympatierna för Israel minskat sedan sex-dagarskriget, har tvingats till symboliska stöduttalanden för arabsidan. Oljepumparna sätts inte igång hed hjälp av halvhjärtade stöduttalanden. Och det vet alla. (Araberna har försiktigt fört fram möjligheten av att byta olja mot vapen. Ännu har ingen i Europa näppat på denna krok).

Så idag försöker Europa reda ut hur det ska klara av den svåra oljekris som snart kommer att uppstå. Hoppet om att USA skulle sätta in trupper i Västasien för att ockupera oljefälten krossades snabbt när oljeländerna deklarerade att de i så fall skulle spränga önderfälten, vilket skulle resultera i att de blev obrukbara för flera år framåt.

Möjligheten att arabländerna ska splittras verkar inte "alltför ljusa". De prov på enighet som den tidigare visat upp har inte varit alltför övertygande och Irak och Libyen har redan opponerat sig mot den förda oljepolitiken. Men med den betydelse som kampen mot Israel har för arabstaterna kommer det att bli mycket svårt för ett enskilt land att sabotera det kraftfullaste vapnet mot Israel hitintills.

Mot denna bakgrund kan man vänta sig att de imperialistiska staterna och fr a USA, när det värderar olja, och därmed stabilitet inom den kapitalistiska

produktionen, högre än en storpolitisk brakförlust i Västasien, kommer att tvinga ut Israel från de ockuperade områdena.

KAN IMPERIALISMEN FÖRBÄTTRA SIN ENERGI-SITUATION?

Vad kan tänkas hända om/när oljekrisen gått över? Eller är detta kanske kapitalismens sista kris? Det är inte speciellt troligt. Trots att kapitalismen är övermogen för socialismen är den nästan otroligt seglivad.

Det är inte av gud givet att kapitalismen ska fungera som den gör just nu. När den tidigare råkat in i stora kriser har den reformerat sig själv för att på kort sikt lösa sin inre motsättning. Exempel på detta är monopoliseringen, "välfärsekonomin", "den starka staten" osv. Det skulle vara att undervärdera kapitalismen om man trodde att den i framtiden inte skulle försöka se till att den nuvarande situationen inte kan uppkomma, eller i alla fall inte drabba den så hårt.

Idag håller t o m kapitalets företrädare på att komma underfund med ohållbarheten i den energipolitik som nu bedrivs: Staten garanterar billig energi i stora mängder. Lite siffror kan belysa det här: I år investeras i Sverige ungefär *hälften* så mycket i kärnkraftenergi som industrin nyinvesterar i övrig produktion. Detta betyder att energiproduktionen idag lägger beslag på en avsevärd del (1/3) av det kapital som används för nyinvesteringar i produktionsapparaten. Framtiden ter sig inte ljusare för kapita-

lismen, ty enligt den svenska energiprognosen så skulle Sverige år 2 000 importera bränsle för 11-12 miljarder kronor. Det är ungefär 1/3 av exportens värde under 1970 då bränsleimporten var fyra miljarder kronor, dvs 1/9 av exportens värde. Som alla förstår så ställer det *omöjliga* krav på den svenska exporten.

Vi ska här inte ge kapitalisterna några råd, även om vi alla förstår känner till universalmedicinen mot kapitalismens krämpor: SOCIALISM.

Framsynta försvarare av kapitalismen har redan lagt fram skisser till lösningar. Några sådana går ut på en omfördelning av skatten mellan energi och arbetskraft (med *bibehållet* skatte-tryck) för att på så sätt *tvinga* industrin till en annan energipolitik.

ARBETARKLASSEN FÅR BETALA ENERGIKRISEN

Vilka konsekvenser får då oljekrisen för den imperialistiska världen den närmaste tiden. Det första som slår en är att produktionsapparaten kommer att drabbas hårt med produktionsinskränkningar, permitteringar etc. Producenterna/konsumenterna ska förstås även hjälpa till att betala för en bristsituation som den aldrig kunnat påverka, genom kallare lägenheter, mindre varmvatten, högre hyror, mindre gatubelysning, bensinransonering, tvångssemester i januari osv.

De imperialistiska staterna har under en lång tid inrättat sin produktion efter den till synes aldrig sinande oljan. Den nedskärning av oljeimporten som det hittills varit fråga om, 10-20%, har ännu inte med full kraft drabbat imperialismen eftersom länderna lagrar en oljemängd som motsvarar några månaders konsumtion. Som reserv i händelse av världskris. Vad som kommer att hända när dessa strategiska reserver är slut vägar "våra" ansvariga och "demokratiskt valda" politiker knappast tänka på, än mindre tala om. Man håller på och talar om ransonerings som ska skrapa ihop underskottet i oljeimporten med hjälp av 1% här och ett par % där. Man kan ju inte göra för stora ingrepp i kapitalismen så länge det inte är *absolut* nödvändigt.

SAP, som alltid tänker på kapitalismens bästa och sina möjligheter att förvalta den, har redan förvarnat oss: "Vi får alla vara med att betala oljekrisen!" Att det är "vi alla" som alltid arbetar ihop kapitalets vinster och byråkraternas feta löner, säger man ju förstås aldrig. För att verkligen kunna suga upp allt missnöje visar man upp två, tre ansikten samtidigt. *Regeringen* säger att "vi alla måste betala". *LO* säger att regeringen måste se till att industrin kan köpa olja, även om det blir till oljemaffians hutlösa krispriser. I annat fall hotar ju permitteringar. *Hyresgästförbunden* vill sänka hyrorna p g a sänkt standard. Den kämpar, p g a klassamarbetsandans lagar, en hopplös kamp, eftersom, enligt svensk lag, den som

svarar för uppvärmningen av ett hyreshus har rätt att ta ut alla kostnader för detta från lägenhetsinnehavaren. (Detta medför förstås att det alltid förekommer ett enormt slöseri med energi vid uppvärmningen).

Det är inte svårt, att bakom allt detta schackrande se SAP:s permanenta strävan att upprätthålla kapitalismen, och splittra alla försök från arbetarklassen att kollektivt svara på imperialismens senaste nymodighet. Nu när kapitalisterna har sådana inre svårigheter, så kan man "förstås" ställa ännu färre löne-, miljö-, etc krav. Då kanske företaget måste minska produktionen. Att arbetarklassen ändå, till sist, blir den som får betala "kalaset", och att *endast* socialismen kan lösa de här problemen, kommer förstås ingen, förutom den revolutionära vänstern, att säga.

SAP har diskuterat att nationalisera oljejättarna, inte p g a sin "militans", utan därför att oljejättarnas anarkiska struktur, i den här uppkomna situationen, är ett hot mot det kapitalistiska systemet självt.

Den oljekris som kapitalismen nu är i, kan också medföra en politisk kris av ett helt annat slag. Här är det, *tyvärr*, inte framväxten av arbetarklassens egna demokratiska kamporgan som tankarna kretsar kring. Det gäller snarare faran av en fascistisering och en allmän reaktion, som kan ta sig sådana uttryck som att kapitalet lyckas lura i befolkningen att "inte nog med att de djävla araberna kapar flygplan, skjuter oskyldiga turister och idrottsmän, orsakar valutakriser och tänker jaga judarna i havet. Nu ska de t o m ta bort grundvalen för vår levnadsstandard! Nå n måtta får det vara!"

D v s - oljekrisen kan ena landets klasser, istället för att effektivt skilja dem åt. Grunden för denna (möjliga) utveckling är förstås de passiverande och förvanskade ideologiska bojor, som SAP så villigt - alltid redo i kapitalets tjänst - beslagit arbetarklassen med.

Det är den revolutionära vänsterns uppgift att påvisa de klassmässiga sambanden bakom imperialisternas senaste julgåva till arbetarklassen.

Bakgrunden till kriget i Västasien och arabstaternas politik, kan du läsa om i tidningen ARBETARMAKT nr 3-4/73 och nr 5/73.

ARBETARPRESS

har flyttat

NY ADRESS:

Box 31 134

400 32 GÖTEBORG

pg. 88 66 51-9

PRENUMERERA!
pg 38 13 00 — 3
12 nr för 20:-

Tidningen

ARBETARMAKT

Årgång 2, nr 6-7/73

Organ för Förbundet Arbetarmakt

Ansvarig utgivare: Helena Bertilsson

Redaktionens adress: Tidningen ARBETARMAKT, Box 179, 551 02 JÖNKÖPING.

Redaktionens telefonnummer: 036/ 12 56 70

Prenumeration för 12 nummer:

prenumeration	20:-
stödprenumeration	30:-
garantprenumeration	50:-

Postgiro vid prenumerations: 38 13 00-3

Postgiro vid redovisning, ombuds-försäljning: 20 21 02-0

Postgiro till Stödfonden: 23 71 77-1

Postgiro vid beställningar av lösnummer, äldre nummer och dyl.: 20 75 76-0

Tryck: AB Prinkipo Offsettryck, Stockholm, 1973.

Detta nummer presslagt 10 december 1973.

Manuskript och illustrationer till nästa nummer, nr 1/73, skall vara redaktionen tillhanda senast den 10 januari.

Ombud finns på följande orter:

Boden, Bålsta, Eksjö, Göteborg, Huddinge, Härnösand, Jönköping, Kristianstad, Kristinehamn, Lund, Motala, Stockholm, Sundsvall, Uddevalla, Umeå och Östersund.

Är du intresserad av att delta i försäljnings- och agitationsarbetet? Kontakta då: Förbundet Arbetarmakt - Stockholmsavdelningen, Box 49035, STOCKHOLM 49, Tel: 08/ 31 53 97.

Eftertryck godkänns endast med angivande av källa.

CHILE, INTERVJU:

REFORMISMENS FÖRRÄDERI

När man snackar om Chile med svenska jobbare, så är det första dom frågar sig varför arbetarna inte beväpnades.

Allende satte sin lit till militärerna. Det var därför han förhindrade arbetarnas beväpning.

AM: Men var skulle man få vapen ifrån?

CL: Detta var inte problemet, arbetarna hade startat tillverkning av vapen på fabriker som de hade ockuperat. Men med hjälp av en vapenlag, som förbjöd alla utom armén och polisen att inneha vapen, avväpnades arbetarna. Arbetarna krävde vapen av Allende, men han följde borgarnas lag.

Den som säger detta Christian Lund, 28 år, skogsvaktare. Han arbetade också som skogsvaktare som UBV:are (Utbildning för biståndsverksamhet) i Chile från maj -72 till kuppen. I samband med denna arresterades han, satt i fängelse och torterades, tilläts efter 14 dagar lämna Chile. Nu är han arbetslös och deltar i solidaritetsarbetet med chiles proletariats väpnade kamp. Ovanstående och följande är ett sammandrag av en intervju med Christian.

AM: Vilka erfarenheter har du av arbetarnas egen organisering före kuppen?

CL: Jag jobbade som skogsvaktare i ett statligt företag. Så mina erfarenheter är främst från lantproletariatet. Arbetarna i städerna började organisera sig i främst "Cordones Industriales", "Industri-bälten", dvs organisering av arbetare från flera industrier i ett industriområde, ett slags arbetarråd.

På landsbygden var klassmedvetandet inte lika högt, vilket berodde på att förtrycket och motsättningarna inte var lika kännbart där ute. T ex en skogsjobbare eller en lantarbetare kunde ha en egen liten täppa att odla grönsaker på. Detta gjorde att de inte led av bristen på mat, som arbetarna i städerna gjorde.

Företaget vi jobbade i, hade bildats genom de ockupationer av gods som hade utförts av lantarbetare under ledning av MIR (revolutionära vänsterrörelsen, stod och står utanför och till vänster om folkfronten). Efter ockupationen dök regeringens (folkfrontens) representanter upp i form av socialist- och kommunistpartiets män. De gjorde ett bra organiseringsarbete, när de sammanslöt de 18 gods till ett företag, men de berövade på samma gång arbetarna det direkta inflytandet, och utsatte MIR för häftig kritik.

Vi arbetade på att bygga upp en organisering vid sidan om företaget och den vanliga kommunen. Denna organisering var baserad på gods. Här samlades alla arbetare till stormöten. Där fattades alla beslut, och där valdes folk till olika kommittéer, t ex en planeringskommitté, som lade upp en plan. Denna plan togs sedan upp och diskuterades på stormötet och fastlades där. Alla beslut fattades således av arbetarna. Innan kuppen hade vi också påbörjat en samordning av flera gods, till en "area". Här valdes delegater som samlades på areans "storstämman", och man beslutade om bl a produktionen. Planerat var också en samordning av "areas" inom samma företag, och även ännu större enheter till kommuner, eller sovjetter (Consejos comunales). De valda delegaterna i dessa församlingar skulle bara föra fram vad basen, arbetarna tyckte. Detta gick t ex till

så, att dagordningen för kommunens storstämma diskuterades på stormötet på gods, beslut i olika frågor fattades, och sedan var delegaterna tvugna att föra fram vad deras kamrater tyckte.

Jag och en del andra såg min uppgift som att propagandera och kämpa för arbetarmakt i det företag vi jobbade i. Vartefter som motsättningarna i samhället skärptes, kom vi underfund med att vi måste börja snacka om beväpning. Annars hade det varit förräderi från min sida, eftersom jag visste att det var nödvändigt med beväpning. Borgarstaten måste krossas - den går inte att reformera bort! Naturligtvis så motarbetades vi av folk från kommunist- och socialistpartierna - från folkfrontens män.

Efter det misslyckade kuppöversättet i juli, ockuperade arbetarna på uppmaning av chilenska LO, CUT, sina fabriker. Man beväpnade sig även. Allende kunde som socialist inte motsätta sig detta - han förklarade att den självständiga arbetarorganiseringen i själva verket inte var något alternativ till folkfronten och därför behövdes den inte, enligt honom. Och eftersom Allende ansåg sig ha kontroll över armén, så ville han inte ha något alternativ till denna.

Christian Lund

Allende satte sin tillit till armén. Den infiltration i armén som bedrevs av MIR, fördömdes av Allende. Redan före kuppen förekom tortyr av oppositionella krafter inom armén.

Allendes situation var hopplös. Klyftan mellan borgarklass och arbetarklass vidgade sig alltmer, det såg man lätt. Men Allende sökte ingen lösning på detta. Han sökte hela tiden sammanjänka intresserna.

AM: Varför kom kuppen just i september och inte tidigare eller senare?

CL: Tidigare var oppositionen (högern) splittrad; dels på de som ville ha en kupp; dels på de som ville få Allende att ge upp på grund av ekonomiska kriser. För den senare linjen stod bl a Frey och hans Kristliga demokrater. Det gjordes ju ett kuppöversättet den 19 juli, men det misslyckades just på grund av oppositionens splittring.

I detta läge fanns chansen för Allende, om han velat, att slå till mot högern, nu skulle han beväpnat arbetarna. I stället gick hans folkfront ut med parollen "Nej till inbördeskrig!" Det är klart att ingen i och för sig ville ha inbördeskrig, men i detta läge innebar denna paroll att man uppmanade arbetarna att inte beväpna sig. De som inte gick på parollen var borgarna. Den fascistiska organisationen "Patria y Libertad" ("Fosterland och frihet") beväpnade sig, medan arbetarklassen avväpnades med hjälp av en lag om vapeninnehav.

Oppositionen enades. De Allendesympatiserande generalerna föll bort. Arbetarnas kamp ökade, och inför hotet av samordningen av arbetarklassens organisering, slog man till.

AM: Hur är läget nu, förekommer det något motstånd mot fascistjuntan?

CL: Det förekommer ett organiserat motstånd. MIR har gått så gott som intakt genom kuppen. Det första man gör är att skydda sig mot militärens terror, och bygger upp en bättre organisering. Motståndet måste vara organiserat, ej spontant. MIR uppmanar sina medlemmar att stanna i landet. De som kommer hit är inte så jävla revolutionära alla gånger. Man bildar en exilregering i Rom och skäller på revolutionärerna.

Vänstern i Sverige bör se till att insamlade pengar inte går till folkfrontens exilregering, utan till kampen i Chile.

AM: Vad anser du om USA:s inflytande på kuppen?

CL: Man har sökt kontrollera Latinamerika länge. 1947 bildades en säkerhetspakt där man garanterade sig stödja de latinamerikanska länderna från "fien den utifrån".

I Panama finns ett träningsläger för gerillatrupper, dit officerare från olika latinamerikanska länder skickas för utbildning, vilken sköts av amerikanska officerare.

Bara det att USA skar av all hjälp utom den militära när Allende kom till makten, säger mycket om USA:s agerande inför kuppen.

AM: Vad tror du om framtiden?

CL: En resning kommer inte att komma bara i Chile, den måste komma i flera länder samtidigt. Ett visst samarbete, revolutionära organisationer emellan finns redan. Ett problem i samband med detta uppbygge, är naturligtvis CIA:s infiltration. Mot det finns bara ett sätt; att svara med samma medel, infiltrera tillbaks. Här finns det inte längre plats för några moraliska skrupler om ärligt och lagligt handlande.

Slutligen: Chile är inte socialismens misslyckande - utan reformismens!

AVTALS RÖRELSEN

AVTALSSKÅDESPELET FORTSÄTTER...

Så är dom då igång pamparna. Den 27 november träffades de stora förhandlingsdelegationerna från SAF och LO för att börja "lönematchen".

Likt boxare har Gunnar Nilsson och Curt-Steffan Giesecke värmt upp med slag i luften; i somras talade Gunnar Nilsson om 20% löneflytt, under hösten har Giesecke talat om att löneökningen redan är in-tecknad p g a arbetstidsförkortning, arbetsgivaravgift etc.

När nu topparna i LO och SAF skuggboxats färdigt, med staten som domare, på (ännu så länge) behörigt avstånd, kan vi konstatera att LO:s representantskaps krav, gäller följande: Full lön vid omflyttningar. 35 timmars arbetsvecka för treskifts- och underjordsarbetare. Ett tvåårsavtal (SAF kräver ett ettårsavtal med omedelbart upptagna förhandlingar om ett långtidsavtal), där det ingår att LO har rätt att säga upp avtalet om prisstegringarna överstiger en viss, ännu ej preciserad, procentsats under 1974.

Vi kan alltså konstatera, att LO:s representantskap har ännu inte presenterat något konkret lönebud, istället talar man om X,Y och Z:s förhållande till varandra, hur fån man nu skall kunna kämpa för det. Trots att kravet på månadslön har förts fram utav många medlemmar på de olika förbunds-kongresserna under 1973 har man inte uttalat sig för månadslön i årets avtalssuppgörelse.

INGA ILLUSIONER

LO-pamparna har således, redan på ett tidigt stadium, gått ifrån vissa krav som många arbetargrupper drivit och driver: månadslön, ett rejält löneflytt. Avtalsskådespelet kommer nu att fortsätta i sina

gamla inkörda spår: samordnade förhandlingar, ramavtal, riksavtal etc etc.

Frågan är var vi kommer in, var och när kan vi, oss som avtalet gäller, påverka dess utseende och resultat.

Ja, det blir inga förändringar till vår fördel om vi inte själva gör något, om vi inte själva för kampen. Men att "rösterna från golvet hörs ända upp till LO-borgen", som tidskriften "Stormklocken", organ för Marxist-Leninistiska Kampförbundet, påstår i nr 22/73, tror vi inte alls på. Vi bara inte tror detta, vi vet, vi vet att det *enbart* är den kamp som vi själva för, som vi själva leder och deltar i som ger resultat.

ARBETARMAKT
GENOM
SJÄLVSTÄNDIG
ARBETARKAMP
FÖRBUNDET ARBETARMAKT

VARFÖR SJÄLVSTÄNDIG KAMP ?

Talet om självständig kamp är inget självändamål för oss, eller något som vi "kommit på". Nej, "teorin"

om självständig kamp är inget som någon eller några teoretiker "hittat på" utan det är något som konkret utvecklas dagligen och stundligen på arbetsplatserna.

Den självständiga kampen, har trots att den ännu bara befinner sig i sin linda, redan börjat uppfattas som en maktfaktor av arbetsköparna, likaväl som av byråkrater av olika dimensioner. Det är därför som arbetsköpare och LO-byråkrater, i skön förening, försöker slå ner varenda vild strejk, varenda självständig aktion, försöker trakassera militanta arbetare.

I förra numret av tidningen ARBETARMAKT skrev vi om Ritsemstrejken, att vad som var *viktigast* där, var inte de krav som ställdes, utan det sätt på vilket kampen fördes. Vattenrallarna i Ritsem valde sin egen strejkkommitté, men varken den eller jobbarna är ännu tillräckligt stark för att definitivt kunna knäcka Vattenfall. Så är också läget på alla arbetsplatser, arbetarna är splittrade av alla ackord, löneuppslitteringen etc.

Men när denna organisering i strejkkommittéer och arbetsplatskommittéer växer till sig både kvantitativt och kvalitativt och därigenom får en större genomslagskraft kommer vi att kunna sätta ordentlig kraft bakom våra krav. Det är med inriktning på detta huvuddelen av det revolutionära arbetet måste ligga.

Vi är inte ute efter att "slå sönder arbetarrörelsen" som sossebyråkraterna påstår, när de skall försöka bemöta våra argument. Istället vill vi hjälpa till att bygga upp en revolutionär rörelse som ständigt strävar fram mot ett samhälle där avtalsskådespelet inte existerar.

SKOGSARBETARE I DOROTEA I STREJK

Fredagen den 16 november gick 19 skogsarbetare i Dorotea i strejk. Dom har nu varit ute i strejk i tre veckor.

Strejken började därför att arbetsköparen, Svenska Cellulosa Aktiebolaget - SCA, helt diktatoriskt försökte tvinga arbetarna att köra fram virke till en centralt belägen arbetsplats för samma betalning som om kapning och kvistning skett där trädet fallit. Detta innebar naturligtvis att det var omöjligt att jobba efter de gamla ackorden. Dagsförtjänsten sjönk till ca 95 kronor. Jobbarna, som vet att de inte kan leva på den lönen, gick i strejk. De kräver en minimilön på 130 kronor per dag.

Strejken har alltså hållit på i tre veckor och skogsarbetarna tänker inte ge vika. Från fackföreningen är naturligtvis inget stöd att vänta, men skogsarbetarna har skickat ansökan till Stridsfonden i Malmöfältet om ekonomisk hjälp.

Skogsarbetarna i Dorotea behöver ditt stöd!

UPPROP FRÅN SKOGSARBETARNA I DOROTEA

30 november 1973

Som du kanske läst i pressen är vi 19 skogsarbetare i Rajastrand, Dorotea anställda hos skogsbolaget, SCA, (Svenska Cellulosa AB), som fredagen den 16 november 1973 fann oss tvungna att nedlägga arbetet på grund av dålig dagsförtjänst. Några dagar tidigare hade vi kontaktat vår arbetsgivare, samt även kallat våra ombudsmän, då vi ville ha hjälp med förhandlingarna om ett bättre pris. Eftersom det arbete vi utför inte finns reglerat i avtal, har vi ingen hjälp från facket, utan arbetsgivaren kan betala vad han vill. I vårt fall har dagsförtjänsten uppgått till ca 95 kronor. Vi anser detta oskäligt lågt och har därför krävt en minimal förtjänst av 130 kronor/dag. Detta bud förkastades dock av arbetsgivaren, som också vägrar förhandla med oss.

Då vi är ganska isolerade här uppe, vill vi på detta sätt uppmärksamma andra arbetare om vår situation. Vi väddar om ditt stöd och bidrag så länge konflikten pågår.
TACK

I strejkkommittén:

Emil Wallin
John Hansson
Henry Svensson
Kenneth Larsson

Vår adress:

Strejkkommittén
Emil Wallin
Rajastrand
910 70 DOROTEA

tel. 0942/43032

Postgiro: 88 79 86 - 8

POLITISK PLATTFORM UPPGIFTER STADGAR

FÖRBUNDET ARBETARMAKT

2a

Politisk plattform för Förbundet Arbetarmakt sammanfattar Förbundet Arbetarmaks syn på socialismen och vägen dit. Stor vikt har också lagts vid vad vi menar med socialistiskt medvetande och hur arbetarklassen kan omfatta detta.

Till plattformen har vi lagt vårt handlingsprogram och stadgar. (Pris 2:-)
ARBETARPRESS, pg 88 66 51 - 9

PAPPREN PÅ BORDET!

Ett av de stormötesbeslut som togs under gruvstrejken i Malmöfältet dec 1969 - jan 1970, var att strejkkommittén skulle publicera protokoll och handlingar i en vitbok.

Denna viktiga dokumentsamling kom ut i oktober -72. ("Pappren på bordet" Del I och II, pris 12:50 per del). På nära 500 sidor kan man ta del av stormötenas och strejkkommittéernas diskussioner, samt dessutom texter som belyser bakgrunden till strejken och de krav arbetarna ställde.

Dessutom pressklipp, kalendrier och bilder. Den här sammanställningen är utomordentligt viktig. Genom denna öppna form fortsätter traditionen från stormötena; varje arbetare vid LKAB och andra industrier har möjlighet att återuppliva vad som hände och det i en form som ger möjlighet att se perspektiven och förstå de underliggande handlingslinjerna. Man kan nu se vilka linjer som förespråkades av olika medlemmar i strejkkommittén, man kan se LO:s fula roll bakom kulisserna.

Vi måste betona att denna publicering är unik. Något motsvarande har inte skett av material och dokument från ex vis storstrejken 1909 eller metallarbetarstrejken 1945. Här ligger sanningen fortfarande

och ruttnar i arkiven. Strejkkommittén i Malmöfältet har etablerat en ny tradition i den svenska arbetarrörelsen. Vi vet att borgarpressen tigit som muren och kommer att tita om de här böckerna. Men det är

viktigt att böckerna når fram till varje klassmedveten arbetare; och detta inte för att "läsa historia", utan för att fortsätta diskussionen om lärdomarna från gruvfältet i den fortsatta kampen.

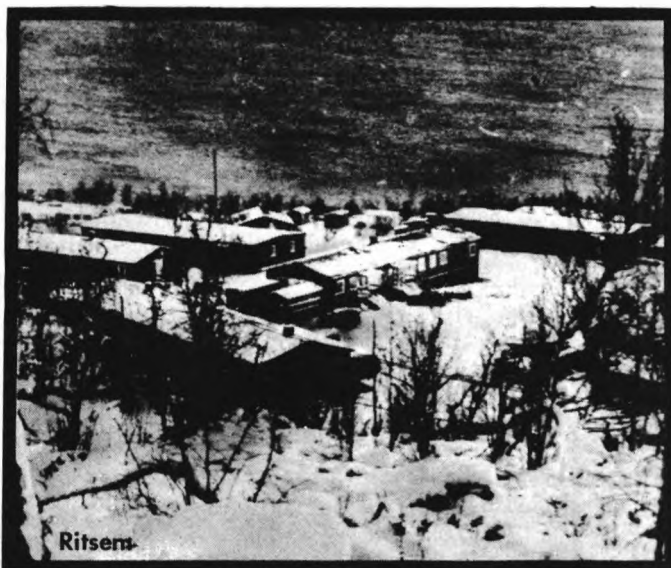
I morgon kommer nya arbetare att gripa till den vilda strejken som vapen; då är det viktigt att de dragit lärdomarna, och vet hur de skall handla för att övervinna arbetsköparnas och fackets lister, smicker och hot.

Tyvärr är protokollen inte helt fullständiga. Protokollen från Malmöfältet saknas, "eftersom de fortfarande - snart tre år efter strejken - inte är utskrivna av sekreteraren". Det var Emil Isaksson som var sekreterare. Han hade svårt att få tiden att räcka till. Han hade ju fullt upp med att skriva hetsartiklar mot vänstergrupperna i Norrskensflamman.

Läs de här två böckerna från strejkkommittén. Dom är viktiga.

Böckerna kan beställas från: ORDFRONT, David Bagares gata 29 ö.g. 111 38 STOCKHOLM p g 19 03 11 - 1.

RITSEM-ARBETARNA NÖJDE SIG INTE MED ÅSKÅDARPLATS!

Ritsem-strejken började i slutet av oktober, den 29:e. Strejken berodde på ett missnöje som funnits en lång tid. "Den överenskommande som träffades för två år sedan, tillkom utan att man på minsta sätt lyssnade på oss och vad vi hade att säga", uttalade sig en av de strejkande strax efter strejkens början.

Ett missnöje med avtalet och hela den sociala situationen har således funnits en lång tid i Ritsem. I början av strejken valde Ritsem-arbetarna sin egen strejkkommitté på 10 man, och formulerade då också sina krav:

- Traktamentersättning med 40 kronor i likhet med byggnadsavtalet för andra arbetargrupper.
- En fri hemresa i månaden.
- Återgång till de gamla skiftetiderna på fredagar-na.
- Klarhet i ackordsavtalet.
- Garantier mot hyreshöjningar.
- Ambulansjour även under helgerma.
- Strejkkommittén godkänd som förhandlingspart.

ÅTERGÅ, SEDAN FÖRHANDLINGAR!

I vanlig ordning, så försökte arbetsköparna, Vattenfall, att få tillbaka arbetarna till jobbet innan förhandlingarna kommit igång. Men arbetarna i Ritsem hade dragit erfarenheter från långdragna byråkrattförhandlingar, från andra strejkers misslyckanden, så de krävde förhandlingar först, sedan återgång om de var nöjda med förhandlingsresultatet.

SPLITTRINGSFÖRSÖK

Vattenfall försökte sig på att spela ut arbetare mot arbetare, genom att tillsammans med det privata byggföretaget, SIAB, hota de av SIAB anställda entreprenörsarbetarna med avsked om de inte agerade strejkbrytare. Detta motarbetades effektivt, och de privatanställda fick på samma sätt som övriga arbetare bidrag från Ritsemarbetarnas strejkkommitté.

Det var inte enbart Vattenfall som försökte splittra kampen. Ny Dag/AT försökte i nr 75 inbilla sina läsare att "Kommittén skall godkännas som förhandlingspart tillsammans med facket". Det är möjligt att detta var uppe till diskussion bland arbetarna, men vad som beslöts, var att det enbart var strejkkommittén som skulle förhandla, eftersom den var vald av arbetarna. Den och ingen annan.

ARBETARKAMP-SOLIDARITET

Strejken i Ritsem gav tillbaka självförtroendet hos många arbetare. Detta visar sig på ett mycket bra sätt genom det solidaritetsarbete som utvecklades - det bäst organiserade och mest lyckade sedan strejken i Malmfälten 1969-70. På ett hundratal arbetsplatser över hela Sverige samlades pengar och stöduttalanden in till Ritsemarbetarna.

På många skolor och institutioner, liksom på AMU-centrar m fl platser organiserades också insamlingar, i många städer genomfördes gatuinsamlingar. Gruvarbetarnas Stridsfond ställde upp och skänkte till att börja med 50 000 kr och utlovade därefter 50 000 för varje vecka som strejken pågick. I slutet av november hade insamlingen till Ritsemarbetarna inbringat ca 130 000 kronor.

RESULTAT: SEGER

Vattenfall, som från början vägrat förhandla med strejkkommittén, fick efter tre veckors strejk ta skeden i vacker hand och ställa upp på förhandlingar. Dessa ledde också relativt snabbt fram till ett resultat. Ritsemarbetarna fick visserligen inte de 40 kronor i traktamente som man i första hand gick i strejk för, men man fick andra fördelar; de skall aldrig behöva betala mer än åtta kronor per dag för maten,

deras hyra sänks med 50%, de får gratis tillgång till motorvärmare. Dessutom fick man skriftligt från Vattenfall att inga repressalier skall vidtas mot någon av de strejkande. Detta diskuterades fram under natten till den 21 november. På morgonen var Vattenfalls bud uppklistrat på bostadsbarackerna och de flesta jobbarna godtog budet och började jobba så smått under dagen. De menade att de fördelar som förhandlats fram täckte de traktamenteminskningar man utsatts för, alltså att lönesänkningen hade slagits tillbaka. På ett möte på tisdagskvällen godtog sedan majoriteten av arbetarna budet från Vattenfall.

MÅNGA POSITIVA ERFARENHETER, MEN...

Ritsemstrejken, tillsammans med arbetarnas kamp på SAAB-Scania i Oskarshamn innebär något mycket positivt för arbetarkampens utveckling under den senaste tiden. Många strejker under 1973, har varit strejker, som om de inte direkt varit nederlagsstrejker, har varit negativa på många sätt. Strejken vid SAAB-Scania i Trollhättan gjorde många osäkra; arbetare ställde sig mot arbetare, facket lyckades splittra strejken på ett tidigt stadium, arbetsköparna gav inte vika, osv.

Strejken vid SAAB-Scania i Oskarshamn och den fortsatta utvecklingen av kampen där, liksom Ritsemstrejken, har varit positiva på många sätt; arbetsköparna har fått ge vika, solidariteten med de strejkande har utvecklats på ett bra sätt, arbetarnas självförtroende har stärkts.

...GER MAN FÅN ETT FINGER SÅ...

Utav strejker och andra arbetarkampanjer, måste man lära sig både positiva och negativa saker. Vad finns det då för några negativa erfarenheter från Ritsemstrejken?

Genom att många arbetare helt naturligt lämnade Ritsem för att åka hem, var det svårt att hålla samman arbetarna och hålla dem eniga kring kraven. Detta ledde till att på de förhandlingar som fördes under natten till den 21 nov. var endast 4 av strejkkommitténs 10 ordinarie ledamöter närvarande. Negativt var också att många arbetare gick tillbaks till arbetet på tisdagsmorgonen innan något stormöte definitivt tagit ställning till Vattenfalls erbjudande.

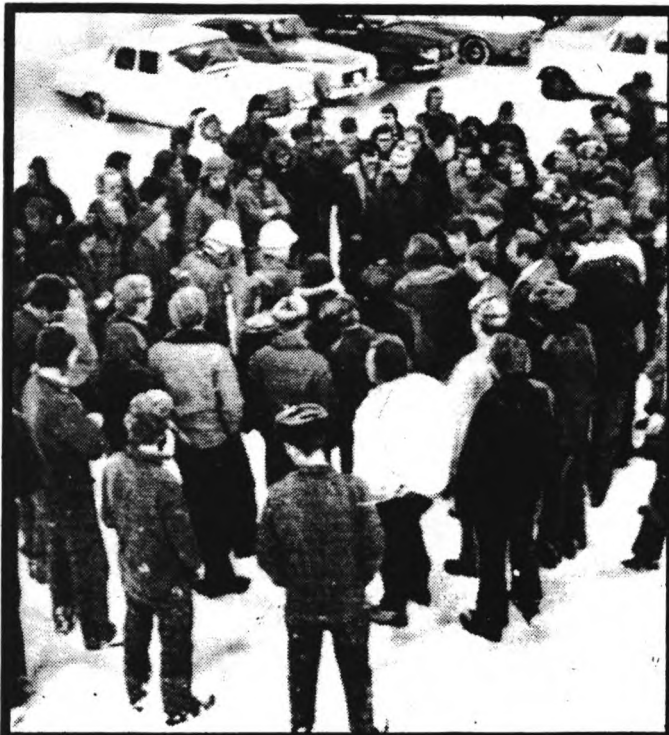
De fortsatta förhandlingarna mellan Vattenfall och de strejkande, om bl a ödemarkstillägg, en fri hemresa i månaden, klarhet i ackordsavtalet, fintades bort av Vattenfall och fackbyråkrater. De förhandlingarna befinner sig nu högt över huvudet på Ritsemarbetarna.

...FÖRLORAR MAN LÄTT HELA HANDE...

Detta har således inneburit att Ritsemarbetarna inte har något inflytande över förhandlingarnas fortsatta gång. Vidare har det inneburit att ett 20-tal arbetare, som känt sig lurade, slutat vid Ritsembyggena.

...MEN, MAN KAN KOMMA IGEN!

Strejkkommittén vid Ritsem existerar i praktiken inte längre, men däremot finns det planer på att inom kort bilda en arbetsplatskommitté vid Ritsembyggena. Med detta i åtanke och det faktum att Ritsemarbetarna har slagit tillbaks lönedepressningsförsöket, och är beredda att göra det på nytt, är utsikterna goda för kampens fortsatta utveckling.

Gruvarbetare i Kiruna och Svappavaara STORMÖTE

onsdag den 14/11 kl. 18.30 i UGT-lokalen, (Föreningsg. 23) stora salen.
Anslag av medel till de strejkande i Ritsem.
Kiruna-Svappavaara Stridsfond.

Gruvarbetarna utannonserar de båda stormöten som beslutade om ekonomiskt stöd till Ritsem-arbetarna. Mötet i Kiruna samlade c:a 150 personer, och mötet i Malmberget 100. Båda mötena tillstyrkte ett stöd om 50 000 i veckan så länge strejken pågick.

Gruvarbetare i Malmberget STORMÖTE

Söndagen den 18/11 i

UNGDOMSGÅRDEN i Malmberget. Anslag av medel till de strejkande i Ritsem.

Malmbergets Stridsfond

AVD. OPPORTUNISM

Gruvarbetarnas Stridsfond har kommit till användning i Ritsemstrejken. Det är bra, och det är ännu bättre att allt fler arbetare fått upp ögonen för vilket effektivt vapen Stridsfonden är och kan utvecklas till.

Det är intressant att se hur Norrskensflamman (Nfl), (VPK:s tidning) har kommenterat Ritsemstrejken och, framförallt, Stridsfonden.

Hösten -72 påstod Nfl nämligen att Harry Isaksson reste land och rike runt och lovade pengar till strejkande arbetare. Detta fastän man visste att det enbart är gruvarbetarna själva som kan besluta om något strejkstöd.

Nfl:s och hela borgarpressens hets mot Harry Isaksson fick till följd att Harry uteslöts ur strejkkommittén. De som höll i yxan då var VPK-byråkraterna Johnny Nilsson och Ivar Hermansson.

De, liksom Nfl, menade att Harry inte alls hade gruvarbetarnas stöd. Nu, i samband med Ritsemstrejken, skriver Nfl, när de kommenterar det solidaritetsmöte för Ritsemarbetarna som hölls i Gällivare den 10 november: "Jag kan försäkra att ni har alla gruvarbetarnas stöd, sa gruvarbetare Harry Isaksson vid möte i Gällivare i lördags." (Nfl 12/11-73). Norrskensflamman säger inte emot honom, då. Men däremot den 14/10-72, vi citerar: "I hela den svenska pressen skrivs det nu om den solidaritetsfond som samlades in under den stora gruvarbetarstrejken i malmfälten. Olika uppgifter korsar varandra och till den förvirrade debatten har inte minst Harry Isaksson i Malmberget bidragit." Den 17/10 går man ut med krav om att Harry skall uteslutas ur strejkkommittén.

Vi frågar Nfl/VPK, har ni någon gång under de senaste åren propagerat för Stridsfonden, har ni försökt aktivera den? Nej, det har ni inte, men nu när den behövs, då vill ni vara med. Visst är det bra att ni ställer upp i insamlingarna till Ritsemarbetarna, men deltag då också i arbetet på att aktivera Stridsfonden också, att göra den till hela arbetarklassens stridsfond.

Stöd Stridsfonden (65 360)

Majakovskij, Vladimir. Född 1893 i Georgien. Död 1930 i Moskva. Begick självmord. Yrke: författare, diktare, målare, m.m. Revolutionär. Kommunist.

Jag säger inte
att jag hittat på
det här, kamrater
och det är inget utslag av diktarysteri
men som jag ser det
skall samhället
vara ett ställe
där det inte finns några byråkrater
men massor
med plats
för sång och poesi

Det är Majakovskij som för pennan. Vladimir Majakovskij. Kommunist och revolutionär. Hans död, 1930, väcktes mångas bestörtning, för-
tvivlan och - förbannelse. Som kulturarbetare, typ "allt-i-allo", under ryska revolutionen och Sovjetstatens första, trevande år, kom han på något sätt att symbolisera och manifesteras revolutionen och uppbygget av en, som han hoppades, ny stat - socialismen. Så blev det nu inte....

När Majakovskij för första gången såg katedralen Notre Dame, i Paris, lär han spontant utbrustit: "Notre Dame? Vilken härlig biograf det skulle bli!" Detta ger uttryck åt mycket av det dynamiska synsätt på sakernas tillstånd och användningsområde, som Majakovskij hade. Han kände ingen som helst respekt för traditionella "värden". Han ifrågasatte allt och alla, alltid.

Han hade en våldsamt konstruktiv fantasi att ständigt tänka ut nya, inte sällan till synes absurda och otänkbara, användningsområden för det som redan existerade eller planerades.

Han överraskade ofta sin omgivning med fräcka och korta argument och sammanfattningar.

Vem var då Majakovskij? Ja, efter det (inte sällan falska och hycklande) intresse som Majakovskij den senaste tiden rönt, i Sverige och internationellt, kan det vara motiverat att kort teckna en levnadsbeskrivning:

Vladimir Majakovskij var den ryska revolutionens store poet. Han tillhör den moderna poesins mest intressanta personligheter och hans politiska och konstnärliga ställningstaganden uppmärksammades och gjorde honom omtvistad inte bara medan han levde utan också ända in i våra dagar.

Han föddes i Georgien 1893. Efter faderns död 1906 flyttade familjen till Moskva. 1905 års revolutionsförsök hade skakat det gamla Tsarryssland; ur dess föråldrade produktionsätt och gentemot dess politiska förtryck skulle något nytt växa fram. Majakovskij drogs som tonåring in i politiskt arbete. Han arresterades vid flera tillfällen och satt sammanlagt omkring ett år i fängelse under ungdomstiden. - Fängelseperioden var den viktigaste i mitt liv, säger Majakovskij i sin självbiografi "Jag själv", som han gav ut 1928. För det var i fängelset han beslutade sig för att bli konstnär, och när han kom ut 1910 började han i en skola för måleri, arkitektur och skulptur. I skolan kom han i kontakt med futurismen och han var en av undertecknarna i det futuristiska manifestet, som kom ut 1912 - en örfil mot den officiella smaken.

Vi vill ha framtiden idag, var en av de ryska futuristernas paroller. Futuristerna (av futurum - framtid) gick till angrepp mot det mesta i det gamla Ryssland. Dom hyllade elektriciteten, maskiner, modern teknik och förespråkade den sociala revolutionen.

I likhet med de övriga futuristerna var Majakovskij medveten om att den ryska revolutionen skulle komma, och när den bröt ut 1917, ställde han sig helt i dess tjänst. Han skrev kampdikter, nidvisor, karikatyrer och gjorde mängder av flygblad och affischer. Han reste runt på långa turnéer över hela den unga Sovjetstaten,

Majakovskijs sista dikt. Ofullbordat fragment. Besvikelsen känns påtaglig - "kärleken" (här säkert revolutionen) har gått förlorad.

1
Hon älskar mig - älskar mig inte.
Mina händer vrider jag
och kastar bort
de avbrutna fingrarna
som man rycker bort
prästkragarnas blad
och strör dem ut
över en sommarkdag
Låt rakning och klippning
ta bort gråa hår.
Låt årens silver
ringa varje dag!
Den äckliga liknöjdheten
skall ni aldrig
finna hos mig -
det hoppas och tror jag.

och läste sina dikter för arbetare, bönder, soldater och studenter. Han försökte på detta sätt göra poesin till en revolutionär kraft i samhället.

Majakovskijs produktion sträckte sig över ett oerhört brett fält. Förutom som poet och konstnär verkade han också som dramatiker, barnboks-författare, tidskriftsredaktör och journalist. Som reporter för den stora dagstidning Izvestia - tänk! Majakovskij har varit journalist för denna byråkratblaska! -

Att läsa:

För full hals/ Dikter av Majakovskij i översättning och urval av Gunnar Harding & Ulf Bergström (Wahlström & Widstrand 1970)

Att höra:

"För full hals"/ Majakovskijs dikter fritt översatta till sång och musik av Nynningen (Musik-Nätet-Washolm, 1973)

FÖR FULL HALS

reste han runt i Europa och Förenta Staterna och höll då också föredrag om den nya Sovjetstaten.

Men klyftan mellan Majakovskij och maktens innehavare, den ansvarslösa byråkratin, hade stadigt vidgats efter revolutionen. Det "socialistiska uppbyggets" hårda verklighet fick Majakovskijs dröm om det ryska folkets befrielse att blekna. I stället upptäckte han hur det förflutnas förtryck tog sig nya former.

Revolutionen stelnade i dogmatism och byråkrati och den revolutionära glöden falnade. Majakovskij fortsatte att skriva entusiastiska hyllningar till revolutionen men kompletterade dessa dikter med allt häftigare angrepp på dem som föratt den - byråkratin. Han blev en "vänsteravvikare", "kontrarevolutionär", och allt vad den traditionella "vänstern" brukar slänga käft med. Han gisslade byråkratin obönhörligt. Bl a i den satiriska pjäsen *Bastubadet*, ett av Majakovskijs sista stora verk. Pjäsen väckte en våldsam förbittring hos partiinstanserna och fick läggas ned.

Ungefär en månad efter moskvapremiären av *Bastubadet* - 14 april 1930 - begick Majakovskij självmord. Han sköt sig i sin våning i Moskva.

Men denna levnadsbeskrivning accepterar långt ifrån alla; den sliskiga tidskriften "Röda Rapport" och de borgerliga kulturböckarna i gårdagens och dagens Moskva - med ett och samma mål, en förkävande stalinism - tar t ex varandra i hand i detta simpla arbete. Så t ex arrangerar i år Moskvabyråkraternas en jättelik utställning, "till äran av Majakovskijs födelse", men "glömmer" effektivt Majakovskijs kritik av den på 20-talet framväxande byråkratin. På samma sätt som man försöker få den en gång proletärt demokratiska Sovjetstaten att på något sätt rättfärdiga den nu förhärskande ordningen, söker man nu använda sig av Majakovskij.

"Röda Rapport" erkänner inte ens att Majakovskij "dog" 1930. Och i all synnerhet inte hur och - än mindre - varför. I ett nummer (6/73) påstår man t o m att Majakovskij skrev sin dikt *Sovjetpasset* "i början av 30-talet, då han reste runt till arbetare i Europa...". Är det inte "segrarna skriver alltid historien" man brukar säga?

Men, okej, jag ska tillmötesgå de personer som är ute i samma ärenden som "Röda Rapport", och säga, att Majakovskij mycket väl kan ställas till stalinismens förfogade (om vi för tillfället bortser från hans självmord). I och med att Majakovskij inträdde i bolsjevikpartiet tillägnade han t ex många dikter "Partiet" och "Lenin". Nästan självutplånande tycker man stundtals. Men, detta måste förstås i sitt historiska perspektiv. Majakovskij var ingen stor marxist. I revolutionen såg han främst en historisk möjlighet att frigöra mänskligheten "kulturellt", och visade ytterst sällan något prov på att vilja delta i de teoretiska och politiska diskussioner som föregick resp. försåg revolutionen med argument. Och är det något man med en stor bestämdhet kan säga om Majakovskij, så får det bli, att han knappast skulle ge sitt politiska-moraliska stöd åt den kulturpolitiska utveckling som följde efter hans död.

Det måste ses som något självklart, att revolutionärer idag knyter an till, och inspireras av, Majakovskijs tusen olika sätt och infallsvinklar på att ställa kulturyttringar i framtidens och socialismens tjänst. Majakovskij är en "guldgruva" att gräva ur.

För i Majakovskij, som på något sätt kom att utgöra det industriella tidevarvets katlyikator av idéer och uppslag, återfinns vi mycket av frihetssträvan, fantasi, glädje och samhälls-kritik, i en stimulerande och tankeväckande förening.

G.T.

2

Klockan är redan två.
Du sover säkert nu.
Som en flod av vita ögon
väller Vintergatan fram.
Jag har ingen brådska,
ingen anledning
att väcka dig och störa
med blötttelegram.

3

Havet rullar bakåt.
Havet rullar i gråt.
Som man säger,
leken är slut.
Kärlekens båt har krossats
mot vardagens rev.
Vi är kvitt
vi två.
Ingen anledning att föra bok
över smärtor
bekymmer
och grål.

4

Se så tyst det är i världen
Himlen är täckt av stjärnor
gävor från natten.
Det är en sådan stund
då man står upp och talar
till universums
och historiens
sekler.

5

Jag känner ordens kraft, har hört
deras stormklockor.
De är inte av det slaget som applåderas
från förgyllda loger.
Vid ord som dessa kastas kistorna upp ur jorden
och ger sig iväg på sina fyra ben av ek.
Det händer att man förkastar dem utgivna otryckta
men med åtdragna sadelgjordar galopperar dom bort
dånar genom sekler och tågen krälar fram
för att slicka poesins valkiga nävar.
Jag känner ordens kraft. Den ses som en bagatell
som ett blomblad som fallit bland dansande klackar.
Men människan med sin själ, sina läppar,
sitt skelett...

& FÖR FANTASIN

Första världskriget utlöste runt om i hela världen ett oerhört missnöje med den förhärskande "ordningen", kapitalismen. Runt om i Europa gav detta militaristiska vainsinne upphov till en rad sociala-politiska rörelser. För första gången i historien vann de socialistiska teorierna den stora massans förhoppningar och tilltro. Tsarryssland begick harakiri, när det försökte tvinga ett krigstrött och utfattigt folk att gå ut i krig för "en sak" som inte var deras - bolsjevismen segrade, den ungerska arbetarklassen störtade 1919 borgarstaten för en kort tid och upprättade en rådsrepublik, det tyska proletarietet utkämpade öppna klasstrider mot den tyska borgarklassen/militarismen 1917-1922, Italiens arbetarmassor reste sig 1920 ur sitt slaveri och, via fabriksokupationer, sökte tillkämpa sig den politiska-ekonomiska makten, osv.

Det är självklart, att borgarsamhällets "ideologiska överbyggnad" (moraluppfattningar, traditioner, lagar och förordningar, kultur, m.m.) inte kunde stå oberörd inför denna sociala och internationella oro.

Runt om i Europa rasade explosiva diskussioner i den tidigare så lydisa kulturarbetarkåren; Skulle man ta ställning i dessa sociala strider och i så fall för vilken sida? Striderna var hårda, och gav inte sällan "obestämda" resultat; *dadaismen* uppstod bl a. Det var en klart, uttalad, destruktiv konstföreteelse. Den häcklade allt bestående, men erbjöd inget alternativ, och ställde som sin uppgift att föra "amoralisk" kamp. I Paris kom den t ex att inrikta sin verksamhet på att skända så många kulturpersonligheter som möjligt, och i Schweiz, där rörelsen haft sitt ursprung mitt under brinnande krig, kom såsmåningom dadaisternas verksamhet att hyllas av borgarklassens konstkritiker!

Så, vad hjälpte det att man förklarade krig mot allt och alla, när man lätt fångades in av det etablerade systemet via t ex konstmuseer.

Det var i denna tid, i detta kulturpolitiska klimat, som *André Breton*, en mycket ung fransman, inträdde på scenen. Han medverkade åren 1920 till 1922 i en rad dadaistiska aktiviteter, och ställde tidskriften *Littérature*, som Breton och några kamrater grundat 1919, till dadaismens förfogande. Redan 1922 var Breton mogen att bryta upp från dessa "föräldrade sattyg" (*Breton*), och 1924 publicerade han "*Manifeste du Surréalisme*". Breton deltog nu med liv och lust i att skänka historien en ny tolkning av tillvaron - *surrealismen*. I "Surrealismens manifest" skriver han angående beteckning *surrealism*, som han hämtat ett drama av Apollinaire: "*Ren psykisk automatism, med vars hjälp man söker i tal, i skrift eller på annat sätt återge tankens verkliga funktion. Det innebär tankens dikten under frånvaron av all förnufts kontroll och alla estetiska och moraliska ansikter.*"

Åren 1922-25 gick åt att söka samla de kulturarbetare och konstnärliga krafter, som kunde tänkas vara intresserade av surrealismen, och dess försök att sammanlänka den kulturella aktiviteten med *Freuds* mest konstruktiva bidrag till psykologin - *psykoanalysen*. I *Freuds* psykologiska arbeten har för övrigt surrealismen hämtat mycket av sin inspiration och näring, och Breton hade också sammanstrålat med Freud i Wien 1921.

1925 vidtog en ny period i surrealisternas och Bretons aktiviteter; diskussionerna med den kommunistiska föreningen Clarté om socialismens nödvändighet, och *surrealismens position i den sociala frigörelsekampen*. Dessförinnan, 1924, hade surrealisterna visat "prov" på att vilja närma sig kommunismen, då man grundade tidskriften *La Révolution Surréaliste*, en fortsättning på *Littérature*.

Diskussionerna med Clarté, en förening som inom sina led samlat ett anseeligt antal kulturarbetare, pågår i två år, fram till 1927, då Breton, tillsammans med flera andra surrealer - däribland *Aragon*, *Péret*, *Unik* och *Paul Eluard* (som mest konsekvent skulle komma att ta ställning för Breton i de kulturpolitiska strider som stundade), ansluter sig till det franska kommunistpartiet. Ett parti som redan då var ett lydigt organ i stalinismens kontrarevolutionära tjänst, men med en tämligen heterogen "bas".

Anslutningen saknade inte problem, och fram till det att Breton utesluts ur partiet 1933, sätts såväl surrealisterna som den av Komintern förespråkade "socialrealismens" anhängare, på svåra teoretiska-politiska prov. Så t ex tvingas Breton, och hans sympatisörer, att kasta sig in i diskussioner i politiska-strategiska spörsmål och ämnen, dom tidigare inte ställt i kontakt med. Det mesta av dessa diskussioner går emellertid Breton iland med förvånansvärt bra. Vid tiden för anslutningen till kommunistpartiet skriver han i *Manifeste du Surréalisme* ("Surrealismens manifest"), sid. 173-174:

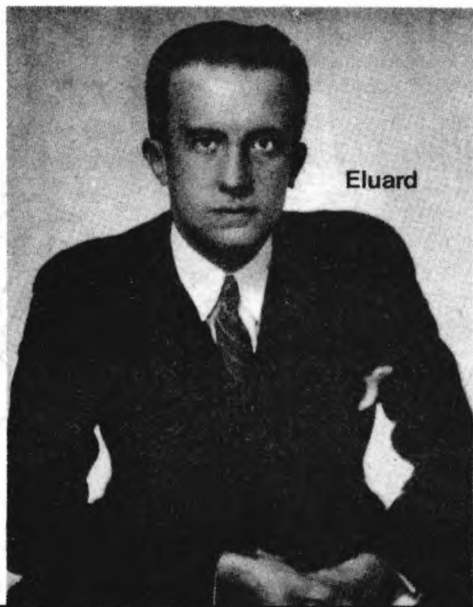
"Vår anslutning till den historiska materialismens princip... det finns ingen anledning att leka med dessa ord. Försvärrat det bara skulle bero på oss - jag menar förutsatt att kommunismen inte behandlar oss uteslutande som underliga djur, vilka sprider dummhet och misstro inom dess egna led - och att vi visar oss istånd till att fullgöra alla våra revolutionära plikter. Men tyvärr tycks det bara vara vi som intresserar oss för denna överenskomelse: vad mig beträffar, har jag inte på två år fritt och

obemärkt kunnat gå över tröskeln till franska kommunistpartiets hus, där ändå så många individer vilka man verkligen inte kan tala sig varma för, har fullmakt att hejdlöst tumla om efter behag. Under tre utfrågningar, som varade i flera timmar, måste jag förevara surrealismen mot den barnsliga anklagelsen, att den till sitt väsen skulle vara en klart anti-kommunistisk och kontra-revolutionär politisk rörelse. Det behöver inte sägas att någon djupare kritik av mina idéer naturligtvis inte var

Breton

Ovan: André Breton. Nedan: Paul Eluard. Det var Paul Eluard, som på den internationella författarkongressen i Paris, juni 1935, läste upp Bretons berömda "Tal på författarkongressen" - ett frontalangrepp mot stalinismens kultursyn ("socialrealismen") och utrikespolitik. Ett tal som surrealisterna kring Breton alltigenom sympatiserade med.

Eluard

Att läsa:

André Breton/ Surrealismens politiska ståndpunkt (Partisanförlaget feb. 1971)
André Breton/ Surrealismens manifest (1924 & 1930) (Partisanförlaget nov. 1971)
André Breton/ Nadja (Wahlström & Widstrand 1949)
André Breton/ Les Vases communicants (1932)
André Breton/ Arcane 17 (1945)
André Breton/ Ode à Charles Fourier (1947)

att vänta. 'Om ni är marxist', skrevnade vid denna tid Michel Marty med adress till en av de våra, 'så har ni väl inget behov av att vara surrealist'. Det var naturligtvis inte vi som vid detta tillfälle hade stoltserat med att vara surrealer, denna beteckning hade föregått oss mot vår vilja, lika väl som beteckningarna 'relativister' för dem som bekänner sig till Einsteins teorier, och 'psykoanalytiker' för freudianer skulle kunna ha gjort. Hur kan man låta bli att känna en fruktansvärd oro inför en sådan försvagning av den ideologiska nivån hos ett nyligen framväxt parti med en så lysande utrustning som två av 1800-talets skarpaste hjärnor! Men det är ju någonting som man bara alltför väl känner till och det lilla jag kan bidra med ur min personliga erfarenhet skiljer sig inte från det övriga. Man bad mig i denna 'gaskammare' göra en analys av det italienska läget och man angav noga att jag enbart skulle stödja mig på statistiska fakta (stålproduktion etc) och framför allt lämna ideologin därhän. Jag kunde inte."

Men kampen utkämpar han mot en mäktig, och internationellt organiserad, fiende. Bretons utspel om den franska folkfronten, vilken "kommunisterna" aktivt bidrog att sprida illusioner om, och "kommunisternas" kulturpolitiska verksamhet och syften, fick A E A R (1), ett organ för Kominterns kulturpolitiska och dogmatiska retorik, att rasa i hys-

Breton, André. Född 1896. Död 1966. Mångsysslare och kommunist. "En konstnär - ja, en människa - som inte älskat Breton, han har aldrig levat." Matta

terisk vrede. "Kommunistpartiets medlemmar skall inte sysselsätta sig med sådana här frågor", menade man.

Men Breton fortsatte kampen. Strax efter det tal om "Konstens politiska ståndpunkt", som Breton höll i april 1935 i Prag, och "Talet på författarkongressen" (2), tog han än en gång upp den organiserade kampen mot stalinismens kulturpolitiska galimatias och "rationella" människo- och samhällssyn. I oktober 1935 var han med och grundade

Contre-Attaque, "Föreningen för de revolutionära intellektuellas kamp", men han vinner allt mindre gehör för sina teorier, och *Contre-Attaque* upplöstes redan efter åtta månaders verksamhet. Klasskriget i Spanien hade börjat, och ett allt mindre utrymme, inom den revolutionära rörelsen, återstår att ägnas åt diskussioner om surrealismens grundläggande teorier och frågeställningar. Av fullt förståeliga orsaker.

Från det att *Contre-Attaque* dukar under, fram till sin död - 1966, ägnar sig Breton allt mindre åt utåtriktad politisk-konstnärlig verksamhet. Han arbetar under denna tidsperiod mest som författare, och skriver en mängd inlägg i konst- och litteraturdebatten. När han dör 1966 har han de sista åren av sitt liv fört en undanskymd tillvaro, och dör i det närmaste helt bortglömd.

Tillförde då Breton den kommunistiska rörelsen något värdefullt, och i så fall vad?

Ja, för att kunna besvara den frågan tvingas vi än en gång rekonstruera Bretons liv, men ur en annan, mer materialistisk, synvinkel.

Från dadaismen hämtade Breton och surrealisterna många uppslag till sättet att arbeta (3), och från Freud och psykoanalysen, teorin om människans undermedvetna och/eller förträngda krafter; känslor, hämningar, sexualitet, m.m.

Dessa kunde, enligt Breton, delvis frigöras genom att man noterade och belyste allt som plötsligt dök upp i ens medvetande. Detta ägnade sig Breton, och en kamrat från dadaismens första år - *Philippe Soupault*, åt i slutet av 10-talet och början av 20-talet. Resultatet av denna verksamhet, publicerat som *Les Champs magnétiques*, och hans egna, liknande, erfarenheter som läkare under första världskriget, ansåg Breton bekräfta psykoanalysens giltighet.

Men, han tyckte inte därmed att den var ett tillräckligt medel att frigöra den mänskliga fantasin. Det är nu Breton kommer i kontakt med marxismen, och den ger Breton, för första gången, ett ekonomiskt-materiellt perspektiv på tillvaron och historien. Nu kan Breton se, att förutsättningen för att frigöra dessa mänskliga krafter måste vara, att psykoanalysen kämpar parallellt med en ekonomisk frigörelse - socialismen.

Det har diskuterats mycket huruvida de arbetsmetoder som Breton och hans kamrater använde sig av, någorlunda "vetenskapligt" kunde bekräfta det kapitalistiska systemets undertryckande och "avmänskligande" av människan. Läser man Bretons egen sammanfattning av detta arbete, och den på svenska nyligen utgivna *Psykoanalys och marxism*, skriven av en kommunist med liknande intresseområden - *Wilhelm Reich*, finns det ingen anledning att betvivla detta. Både Bretons och Reichs arbeten bekräftar K. Marx:

"...det positiva upphävandet av privategendomen som mänsklig alienation och därför... förverkligandet av det mänskliga väsendet för och genom människan; dvs som människans fullständiga och medvetna reintegration av sig själv som samhällselig, dvs som mänsklig människa..."

Som författare gjorde sig Breton aldrig något större namn, vilket på sätt och vis måste beklagas (men också förstås - han var ju kommunist!). Bretons tankestimulerande sätt att använda sig av språket, att uttrycka känslor, sympatier och åsikter, ger sällan mycket till övers att önska. När man läser hans texter, frestas man gärna att tro, att han analyserat varje tänkt tanke, och utifrån dessa sammanfattar och agiterar. Så t ex ger hans *Nadja*, som i Frankrike gavs ut redan 1928, prov på en utsökt språkbehandling, kombinerad med en brinnande och livlig fantasi.

Inför den bild av en möjlig människan, av en möjlig mänsklighet och möjliga mänskliga aktiviteter, som Breton målar upp, både svindlar och klarnar ens tankar. Därför kan det inte, såvitt jag kan se på saken, längre finnas någon anledning att förneka André Breton den centrala plats han är väl förtjänt av att ha i kommunistisk kultur-politisk debatt.

G.T.

Noter:

- (1) A.E.A.R. = Association des Ecrivains et Artistes révolutionnaires.
- (2) Denna internationella författarkongress hölls i Paris i juni 1935, och surrealisterna sammanfattar sina intryck av denna i broschyren *Då surrealisterna hade rätt*.
- (3) Men - man tog defenitivt avstånd från dadaismens alla destruktiva "arbetssätt". För att citera *Victor Crastre* i *Le Drame du Surréalisme* (1963): "För att födas hade surrealismen behov av dadaismen; för att bli livsduglig var den tvungen att överge den."

ALLA MÅSTE UN DAN

Som alla vet har den officiella arbetslösheten sjunkit de senaste månaderna med flera tusen personer. Vart har då dessa människor tagit vägen? Har de "fått" anställning i industrin eller den offentliga sektorn? Nej, de har blivit undanskuffade till platser där statistikerna aldrig satt sin fot. De finns på de skyddade verkstäderna, på beredskapsarbeten, på arkivarbeten och naturligtvis på omskolning. Arbetsmarknadsutbildning som det heter. Just nu finns omkring 60

situation så här: "Vi tvingas pantsätta våra personliga tillhörigheter, och det är väl ändå inte meningen att det skall vara nödvändigt fast vi är utan jobb och går på omskolning."

SJÄLVA UTBILDNINGEN

Till årsskiftet 1973-74 blir bidragen skattepliktiga och kommer naturligtvis då att höjas. Vi AMU-arbetare måste dock se till att det inte blir en "reallo-nesäkning", utan kräva högre bidrag som kompensation för dyrtiden. Ett annat viktigt krav är att de utländska kamraterna får bättre och ökad svenskutbildning. Det kan bryta den isolering som ofta finns mellan svenskar och utlänningar.

SAF STYR-AMS BETALAR

Själv utbildningsplanen som ex vis svetsare, svarvare, fräsare o s v använder sig av är skriven av Svenska Verkstadsföreningen (SF), SAF:s verkstadssektion! SF har de senaste åren stärkt sin makt på yrkesskolor och omskolningscentra och behåller totalt utbildningen. T o m lärarna protesterar mot denna styrning från de som är skulden till att tiotusentals arbetare tvingats lämna sina jobb och skola om sig. I arbetsbeskrivningarna får man lära sig att sköta och vårda maskinerna så att inga olyckor inträffar. Olyckor som kan vålla produktionsbortfall. Vad som kan hända oss jobbare struntar man fullständigt i.

"VÅRT" SAMHÄLLE

Om möjligt ännu värre är den teoretiska utbildningen, som bl a omfattar yrkeslivsorientering. Boken är utgiven på det statliga utbildningsföretaget. Här får vi lära oss hur "vårt" samhälle ser ut och fungerar. Några smakprov

- "Man kan aldrig skydda sig från att bli arbetslös. Den som kan tänka sig att flytta har emellertid lättare att få arbete." *Varför kan man inte skydda sig från arbetslöshet, är det en sjukdom?*
- "Att tillverka varor och tillhandahålla tjänster kallas att producera. Företagen producerar." *Är det inte jobbarna som producerar?*
- "Produktionens resultat stannar delvis kvar hos företagen, men resten blir inkomster för människorna i landet, för hushållen." *Tar inte kupongklipparna "sitt" också?*
- "Båda parter vill ha arbetsfred. Någon av parterna måste förlora på en konflikt. Ibland förlorar båda. Där är exempel på ett gemensamt intresse." *Gemensamt intresse med kapitalister, aldrig i livet!*
- "Löntagarna och arbetsgivarna har gemensamma intressen att förhindra konflikter." *Det beror väl på vem som vinner!*

• "En förbättrad lönsamhet gör företagen stabilare och därför anställningstryggheten större. Det finns alltså skäl för samarbete även i arbetsstudiefrågor." *Nu väntar vi bara på att vi skall tidstuderat våra jobbarkompisar också!*

• "Enligt gällande bestämmelser är arbetsgivarna skyldiga att se till att alla skäliga åtgärder vidtas för att avlägsna olycksfalls- och hälsorisker." *Vem bestämmer vad som är skäligt?*

• "Det finns tendenser till att glesbygden får allt färre företag och därmed färre arbetstillfällen." *Tendenser?*

• "På arbetsplatsen träffar vi andra människor. Det kan vi ha stort nöje av och vi kan få vårt behov av kontakt tillfredsställt." *Jasså? Det har vi inte märkt något av vid monteringsbanorna!*

• "Av tradition talar vi om överordnade och underordnade". *Av tradition?*

• Boken slutar: "Om alla strävar efter att uppnå samförstånd har man ändå kommit ett stycke på väg." *Samförstånd med våra utsgare? Kommer aldrig på fråga!*

Det är alltså så staten och företagen vill att vi ska se på vår situation: samarbete, samarbete och åter samarbete. På vems villkor frågar man naturligtvis inte.

KAMP MOT ARBETSLÖSHETEN

Omskolningen måste ses tillsammans med arbetslösheten i stort. Hur se då statsmakterna på problemet? Vi låter förre AMS-chefen, Bertil Olsson, säga sin mening: "Idag har vi över två procent arbetslöshet. Till vintern över tre procent. Det är för mycket - jag tror det finns en jämviktspunkt vid två procent. Då är det balans i utrikesaffärerna och då slipper man en förhäftig inflation." Delar du inte Bertils syn på arbetslösheten så kontakta Förbundet Arbetarmakt, så skall vi tillsammans fortsätta kampen för full selsättning - för socialism.

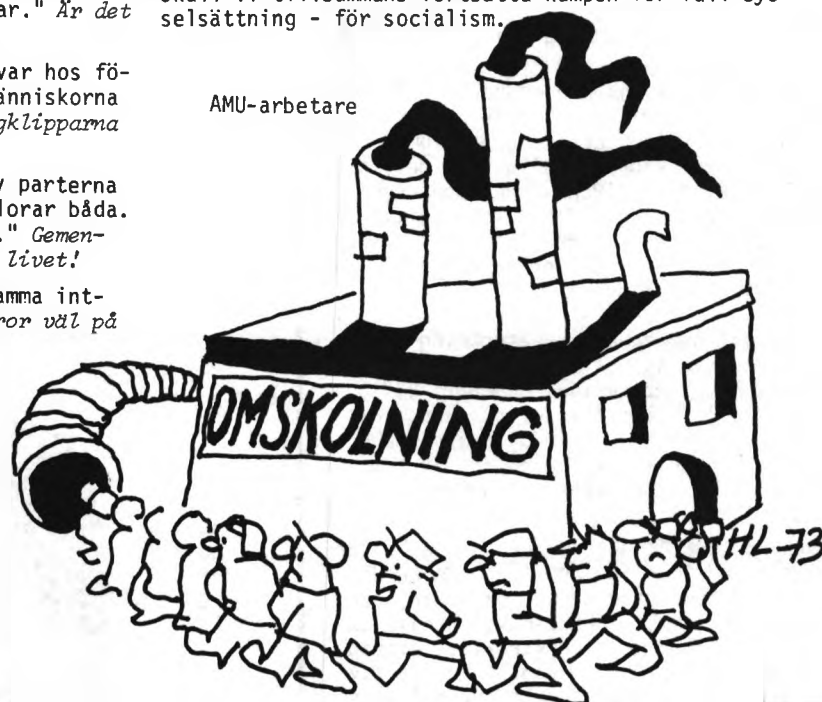
omskolningscentra med ca 60 000 elever.

En viktig sak när det gäller intagningen har skett det senaste året. Det finns inte längre många som får arbetsmarknadsutbildning, utan de flesta har s k bristyrkesutbildning. Bristyrkesutbildning betyder att samhället har slopat alla krav på styrning av utbildningen. Här har företagarna fria händer och kan hämta färdigutbildad arbetskraft betald av samhället. Man är så "män" om jobbarna, att de stora bolagen, ex vis Eriksbergvarvet anordnar rena mutresor för att få ny arbetskraft till Göteborg.

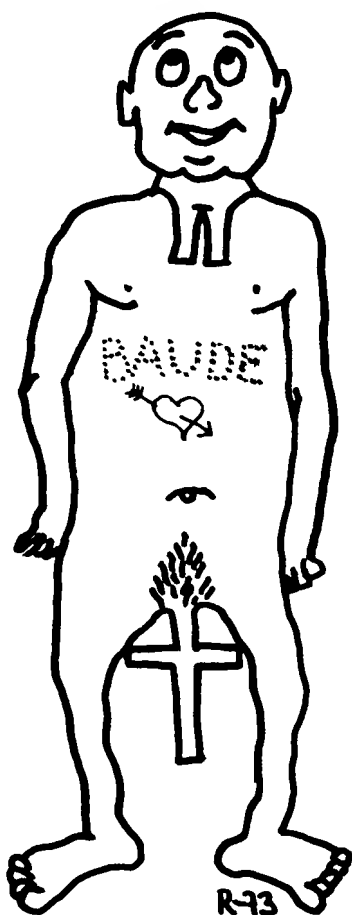
Bristyrkesutbildningen är naturligtvis ingen garanti för att man får jobb när man slutar. En undersökning visar att hälften av alla utbildade efter tre månader fortfarande inte har jobb. "Lösningen" blir att skola om sig igen eller att ta helt okvalificerade jobb med usel betalning.

INTAGNINGEN ÄNDRAS

Hur är då själva utbildningen och förhållandena under den period man omskolar sig. AMU-arbetarna är samhällets verkliga låginkomsttagare. De totala månadsbidragen varierar mellan 850-950 kronor. Det är alltså undantagslöst lägre än vi hade när vi arbetade. Värst är det för barnfamiljerna som har stora utgifter för kläder och mat. En tvåbarnsfar förklarar sin

KLASSAMHÄLLE & HOMOSEXUALITET

KFML(r) har i sitt teoretiska organ, "Klasskampen", tagit upp sin syn på sexualiteten. Detta som svar på ett brev från RFSL (Riksförbundet för sexuellt lika-berättigade).

Två goda saker har detta fört med sig: dels har det stimulerat andra att ta upp sexualitetens och sexualförtryckets roll i klassamhället till diskussion och analys, dels har det klart uttryckt var KFML(r) står i dessa frågor. (Visserligen kommer Baude & co förmodligen att göra någon form av kövändning, "begå självkritik", inför den massiva vetenskapliga kritik de möter, men det kan ju vara intressant att veta vad ledningen i "arbetarklassens mest medvetna del" hitills har kommit fram till i sina försök att tillämpa den historiska materialismen).

Man kan förstå att borgarnas tidningsredaktörer lyfter på hatten extra "tolerant" och "liberalt" och låter Baude och gänget föra fram sina "socialistiska" åsikter på främsta nyhetsplats.

SEX - ETT MÄNSKLIGT BEHOV

Människan har ett grundläggande behov av sexualitet. En förutsättning för att människor skall kunna fungera harmoniskt är att detta behov inte förblir otillfredsställt. Man kan i många fall kanalisera sin sexuella energi i andra banor, men det får i allmänhet vissa negativa konsekvenser som t ex psykiska spänningar, kroppsspänningar, ångestreaktioner vid fysisk beröring av andra människor, etc.

Sexualdriften är nära knuten till andra behov: öm-

hetsbehov och behov av fysisk beröring av andra människor.

DET ALLMÄNNA SEXUALFÖRTRYCKET

Redan under de tidiga barnaåren finns det sexuella behovet utvecklat. Det lilla barnet undersöker nyfiken sin kropp och dess funktion.

Men barn- och ungdomssexualitet är något som inte accepteras i vår kulturkrets. Inom den vanliga patriarkaliska kärnfamiljen (1) har många fått sin utveckling till en harmonisk och livsbejakande människa förhindrad genom att föräldrarnas attityder till barnets naturliga sexuella impulser omöjliggjort en ohämmad utlevelse. Resultatet blir ofta att barnet förtränger sina sexuella impulser med de förödande verkningar på personlighetsstrukturen detta kan medföra, eller att barnet i hemlighet "tillfredsställer" sig själv, onararar, ofta under starka ångest- och skuldkänslor.

Detta allmänna sexualförtryck får en rad förödande följder för individen. Den ångest som skapas inför egna impulser bidrar till att forma en människa, som är benägen att följa andra, att lyda en människa som tänker hierarkiskt - en auktoritär människa. I många fall leder det hela till att sexuallivet blir snedvridet på olika sätt, ofta medför det att individen helt eller delvis förlorar förmågan att helt och fullt uppleva den njutning, den ömhet och närhet, som ett förhållande i bästa fall kan ge.

Forts. sid 9

forts; KLASSAMHÄLLE & HOMOSEXUALITET

ATTITYDER TILL SEXUALITET

Det kapitalistiska systemet kommersialiserar alla människors behov. Så även sexualiteten. Kvinnan förvandlas till ett objekt, som genom att förpacka sig i kosmetika och "rätt" kläder skall framstå som så lækker som möjligt för konsumenten, mannen. Motsvarande gäller i viss utsträckning för mannen. Skönhetsideal fastställs, kriterier på "framgång" etc fastslås, alla kan inordnas i statushierarkier. Genom att "erövra" den där vackra, charmiga och framgångsrika har man visat inte minst för sitt eget osäkra självförtroende, att man "är någon". Den dag då man börjar känna tomhet, då ångesten börjar komma, då går man till doktorn och får några "lyckopiller" - och allt är frid och fröjd igen.

Något som inte uppmuntras är enkel ömhet och värme, var-, när- och hursomhelst.

De områden inom vilka människan är mest intolerant mot oliktänkande och andra som avviker från hennes eget beteende är oftast de områden inom vilka hon är mest osäker på sig själv.

Mer och mer talar idag för att man bör se människan som en övervägande heterosexuell varelse, som normalt, dessutom, har en del homosexuella impulser, dvs en form av bisexualitet. Detta skulle kunna förklara varför så många "normala" människor reagerar med så starka ångestliknande hatkänslor inför homosexualitet. Denna överdrivna reaktion skulle delvis vara en försvarsreaktion mot de egna förträngda homosexuella impulserna. När vi hatar en människa, så hatar vi i hans bild något som finns inom oss själva. Något som inte finns inom oss själva, kan inte uppröra oss.

HUR UPPKOMMER HOMOSEXUALITET?

KFML(r) ser homosexualitet främst som ett uttryck för kvinnoförtrycket. Eftersom kvinnoförtrycket är "mindre utpräglat bland de arbetande klasserna genom att kvinnorna här oftast deltar i produktionen och på så sätt innehar en mer aktad position", så skall enligt KFML(r) homosexualitet alltid vara vanligare bland de härskande klasserna, vilkas "vällevnad och övermåttad" också är goda förutsättningar för "ett sådant onaturligt sexualliv".

Vilka är då fakta? Jo, faktum är att homosexualitet är ovanligare hos bourgeoisin än hos småbourgeoisin och arbetarklassen. Detta visar många undersökningar, t ex Kinseyrapporten. Är då homosexualitet något "naturligt"? Det tycks i varje fall vara svårt att finna något samhälle, där det inte förekommer homosexuella beteenden. Att homosexualitet bland djur inte är ovanligt är sedan länge känt. Exempelvis bland kor, hundar och andra däggdjur förekommer ofta homosexuell aktivitet, speciellt naturligtvis om det inte finns något exemplar av det motsatta jönet i närheten, men ofta annars också.

Som framgår av det föregående förefaller det vettigast att betrakta människan som av naturen bisexuell med övervikt åt det heterosexuella. Genom klassamhällets förhärskande auktoritära uppfostringsideologi

som naturligtvis också har en ekonomisk grund, med åtföljande sexualfientlighet förhindras många människor att utvecklas i naturlig riktning. Viktiga element här är psykologiska processer av identifikation och kontakt med föräldrarna. Det är inte kartlagt riktigt hur dessa mekanismer ser ut, men det är troligt, att man här finner de viktigaste orsakerna till att människor växer upp och blir t ex enbart homosexuellt inriktade.

Många undersökningar visar, att socialgrupp 1 och 11 visar större frigjordhet, något som talar för att förtrycket och likriktningen av sexualiteten inom arbetarklassen är större än inom den härskande klassen. Reaktionära moralister och förbudsivrare motarbetar, antingen de går omkring i svarta rockar med vita krugar eller marscherar taktfast under röda fanor, skapandet av den fri, anti-auktoritära människa som fordras om det arbetande folket skall kunna ta makten i egna händer och samtidigt förhindra uppkomsten av ett nytt befälssamhälle.

(1): Den patriarkaliska kärnfamiljen - familj med man, hustru och barn, där mannen är familjens överhuvud, dvs den vanliga västerländska familjen. T.M.

ARBETARPRESS

har flyttat

NY ADRESS:

Box 31 134

400 32 GÖTEBORG

pg. 88 66 51-9

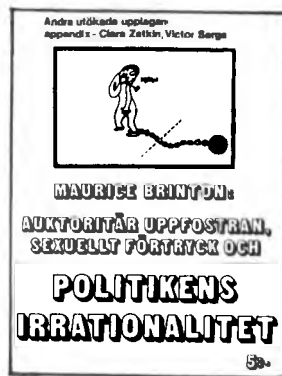
LENIN SOM FILOSOF

I denna pamflett tar den holländske marxisten upp och dissekerar Lenins filosofiska tänkande. Han visar hur Lenin är oförmögen att ens förstå de filosofiska system han föresatt sig att kritisera sönder. Pris 8:-. ARBETARPRESS p.g. 88 66 51 - 9.

ANTON
PANNEKOEK

LENIN
SOM FILOSOF

Sovjetstatens dekret från den 19 och 20 december 1917: "Männens lagenliga rätt till en dominerande familjeroll togs ifrån honom. Kvinnorna fick rätt att fritt välja eftermann, vistelseort och medborgarskap. Varje man över 18 år och varje kvinna över 16 ågde rätt att ingå äktenskap. De utomäktenskapliga barnens juridiska ställning upphävdes. Skilsmässa förenklades enormt."

Lenin sa i början på 1920-talet: "Törst måste släckas - men kommer en normal man under normala omständigheter att ligga i rännstenen och dricka ur en lerpöl, eller ur ett glas med en kant som är kladdig av många läppar?"

Familjen och sexualiteten i trettioalets Sovjetunionen: "I mars 1934 återinfördes i Sovjet den lag som förbjöd homosexualitet bland vuxna. I juni 1935 kunde en rysk fackföreningstidning (Trud) sätta följande på pränt: 'Arbort som förintar liv, är otillåten i alla länder. Den sovjetiska kvinnan har samma rättigheter som den sovjetiske mannen, men det löser henne inte från den stora och drofulla plikt som naturen skänkt henne: att hon ska bli mor.'"

1959, kan man i en bok, skriven av T.S. Atarov, med titeln "Sexualundervisningens problem" (Moskva 1959) hitta följande: "Under sovjetiska förhållanden är inte längre onani det massfenomen det var i det förflutna. Men 'olyckligtvis' förekommer det fortfarande. Enligt Atarov bidrog vissa faktorer till att upprätthålla dessa tingens alarmerande tillstånd, faktorer som 'tattsittande' kläder kring de nedre delarna, pojarnas dåliga vana att ha händerna i fickorna, förstoppning och fulla urinblåsor hos de som ligger på magen, studiet av erotisk litteratur och djurs sexuella aktiviteter".

Citaten här ovan är hämtade från pamfletten Auktoritär uppfostran, sexuellt förtryck och POLITIKENS IRRATIONALITET. Skriften kan beställas från ARBETARPRESS, p.g. 88 66 51 - 9. Den kostar 5:-.

GREKLAND:

NYA HÄRSKARE SAMMA FÖRTRYCK

Militärdiktaturen Grekland skakades under november av det hårdnande motståndet. Studenter och arbetare protesterade för första gången på länge öppet mot förtrycket. Studenternas ockupation av tekniska högskolan och byggnadsarbetarnas strejk visade att inte ens armén längre förmår avskräcka. Soldaterna slog visserligen ner ockupationen i blod och tvingade arbetarna att återgå till arbetet. Men det var en tillfällig seger. Motståndsrörelsen har visat att den nu är så stark att den kan ta upp öppen kamp mot diktaturen.

Sedan 1967 då den borgerligt demokratiska regeringen i Grekland störtades av ett gäng maktthungriga överstar har Grekland varit en av USA:s viktigare utposter i östra Medelhavet. Den amerikanska sjätte flottan har sin bas där och CIA ett av sina högkvarter. Men varken USA eller den inhemska borgarklassen har varit nöjda med utvecklingen i Grekland. Överstarna i juntan har inte lyckats skapa den fasad av demokrati som varit nödvändig för goda handelsförbindelser med andra länder. Arets valfars underströk alltför väl juntans oförmåga att ge ens ett sken av demokrati åt sin regering. Och när studenternas revolt fick stöd av byggnadsarbetarnas strejk och det öppna motståndet visade tendenser att sprida sig, då hjälpte inte ens juntans stridsvagnar och elitsoldater. Då var det dags för ett regimskifte. CIA-dockan Fedon Gizikis, generalmajor i första armékåren, och hans kumpaner tog över makten från självhärskaren Papadopoulos.

Också den nya juntan består till övervägande delen av höga officerare. "I folkets intresse" och "för att förverkliga de mål som juntan satt upp vid maktövertagandet 1967" avsatte de Papadopoulos, som i sin iver att koncentrera all makt till sin egen person blivit besvärlig för USA-imperialismen. Den nye presidenten är också mycket riktigt en av CIA:s pålitligaste lakejer i Grekland.

Det kommer inte att bli någon skillnad mellan den politik som den nya juntan har börjat föra och den som Papadopoulos förde. Kuppen var endast ett enkelt personbyte, vars enda syfte är att tillförsäkra USA/CIA en mer lätthanterlig marionett. Gizikis löften

om "demokratiska val" är bara tomma ord, avsedda att lugna oppositionen. Militärdiktaturen har bara stärkt sina positioner.

Men motståndsrörelsen har genomskådat den nya regimen. Dess kamp gäller inte bara "ett demokratiskt Grekland". Kampen gäller socialismen. Efter kuppen sa en av de ledande motståndsmännen i exil: "Nu är kam-

pen med fredliga medel slut. Nu måste vi gripa till vapen och slåss för ett socialistiskt Grekland!" Motståndet mot militärdiktaturen slutar inte för att en diktator byts mot en annan. Motståndsrörelsen har metodiskt byggts upp och när den anser tiden vara mogen, kommer den att ta upp den väpnade kampen. U J

SKALLERORMAR ÄR OFARLIGA -UTOM NÄR DE BITER FÖRSTÅS!

Så karakteriserade miljötidningen *Not Man Apart* kärnkraftanhängarnas förenklade riskfilosofi. Eller som industriminister Rune Johansson sa i riksdagen hösten 1972: Kärnforskningens resultat och teknikens framsteg räcker för att besluta om fortsatt utbyggnad, däremot räcker den inte för att diskutera problemen med säkerheten.

"KATASTROFEN I Barsebäck"

Frågan om lösandet av kapitalismens energikris genom införandet av kärnkraft fick ny aktualitet genom en fejkad ekosändning som Sveriges Radios ungdomsavgivning sände tisdagen den 13 november. Enligt ekosändningen hade kapslingen för det radioaktiva materialet i Barsebäcksverket smält ned p g a att kylsystemet hade strejkat. Därmed hade ett radioaktivt moln släppts ut. Det var emellertid inte så farligt, molnet drev "ju" mot Danmark. Panik utbröt i Skåne. Folk strömmade mot skyddsrummen. I Köpenhamn sattes lasaretten i larmberedskap.

Över hela Sverige undrade människor vad det var för samhälle de levde i. Nu dementerades visserligen den fejkade ekosändningen snabbt. Men den chock som drabbade svenskarna i och med att den, av de "ansvariga myndigheterna", alltid förnekade olycksrisken framskallades som en realitet riskerade att allvarligt försämra möjligheterna att genomföra det svenska kärnenergiprogrammet. (I riksdagen beslöts under våren -73 att "inga beslut om att bygga ut kärnkraften ytterligare bör fattas" förrän nya utredningar gjorts.)

De för programmet ansvariga redaktörerna bad svenska folket och alla övriga berörda parter om ursäkt för att de hade chockat dem med ett falskt katastroflarm. Det hela hade ju bara varit på låtsas och därför försökte bortförklararna, genom att hela tiden tala om det ansvarslösa i falska nyhetssändningar om katastrofer, att på så sätt tona ned den fråga som ungdomsradiomen hade velat ställa: Vågar vi ha kärnkraftverk? (Svaret är tydligen: Endast om olyckorna är på låtsas!)

För att riktigt lugna svenska folket fick sedan s k experter tala om att det nästan inte kan hända olyckor med kärnkraftverk. I alla fall inte på det sätt som den falska nyhetssändningen byggde på. Detta trots att man i en provserie om fem försök med en miniatyrreaktor hösten 1970 fann att nödkölnings-systemen inte fungerade tillfredsställande en enda gång. Ett annat exempel: Den amerikanska atomenergikommissionen (AEC) avbröt 1971 ett försök som hade till uppgift att lösa säkerhetsfrågor med nödkölnings-systemen. Enligt inofficiella uppgifter p g a att försöksserien ställde fler frågor än den gav svar på. Under några dagar diskuterade den svenska pressen den ansvarslösa ledningen för ungdomsradiomen. Frågan om "man", dvs de, skulle lösa energikrisen med hjälp av kärnkraften var dock inte lika intressant. Detta beror till största delen på att kapitalismen *fördubblar* sitt energibehov på 10 år och att de övriga energikällor som finns, främst vattenkraft och olja/naturgas, har svårt att uppfylla de krav som kapitalismen har. För bourgeoisin är därför kärnkraften den enda energikälla som kan uppfylla de krav som det existerande produktionssättet ställer och då får "man", d v s vi, acceptera de risker som kärnkraften medför.

SVERIGES KÄRNERGIPOLITIK

Staten bestämde sig tidigt, i mitten av 40-talet, för att Sverige skulle satsa på kärnenergi. Enligt en utredning från mitten av 50-talet motiverades satsningen på kärnenergi bl a enligt följande:

- Militären hade redan betalt den nödvändiga grundforskningen (i USA). Detta gäller inte för andra metoder som har lagts fram för att producera elektrisk energi. Kärnkraften blir därför "relativt" billig.
- Man skulle satsa på en tungvattenreaktor för att minska beroendet av utlandet för energiförsörjningen. Då skulle man nämligen kunna använda det svenska uranet. 1970 övergavs tungvattenlinjen och man övergick till lättvattenreaktorer med importerat uran. Tungvattenreaktorn i Marviken byggdes om till ett värmekraftverk. D v s totalt fiasko för den svenska tungvattenlinjen.
- Man ville skapa en livskraftig industri på ett för framtiden viktigt tekniskt område.
- Det var först för cirka 10 år sedan som det beslutades att Sverige *inte* skulle ha några kärnvapen. Eftersom frågan då fortfarande inte var avgjord måste man skaffa sig tekniska möjligheter att så småningom framställa dem.

Om detta och mycket mer om kärnkraften kan man läsa i *Stoppa kärnkraften!* av Per Kågeson. Han beskriver ingående grunderna för den svenska kärnenergipolitiken. I ex att flera tekniker tidigt motsatte sig tungvattenlinjen, men att ingen i "ansvarig" position brydde sig om deras farhågor. Deras invändningar censurerades och de trakasserades på flera sätt.

Försvaret är också emot kärnkraften p g a de risker den utgör vid krig. Bombningar t ex. Än en gång syns det att det inte är militären som har den avgörande makten i det här samhället. Här kan det vara på sin plats att påpeka att Barsebäck ligger nästan rakt in under inflygningsbanan till Köpenhamns flygfält. Kärnkraftverken ska tåla några smällar, men en fullträff av en störtande Jumbojet tål de inte. I USA har kapa-

re hotat att låta planet störta mot ett kärnkraftverk. Eftersom kärnkraftverken är så dyra blir varje förse-ning ekonomiskt känbar. Vid byggandet av kärnkraftverket i Ringhals har Vattenfall ett par gånger låtit profiten gå före säkerhetsaspekterna, därför att man inte hade tid att vänta lite.

VILKA ÄR RISKERNA?

Om vi börjar med de som är minst farliga så är det de *kontinuerliga* utsläppen av små mängder radioaktivitet genom skorstenar och kylvatten.

Kärnkraftverken är troligen den industri som har de rigorösaste säkerhetskraven. Lönsamhetskravet har ju, som alla vet, en obotlig förmåga att pressa säkerhetskraven. Olyckan kan ju vara framme och då kan ju nästan vad som helst hända. Det har redan förekommit flera olyckor trots att det än så länge bara finns ett fåtal mindre reaktorer. Olyckorna har bl a resulterat i totalhaveri, dödsfall ("bara") inom personalen, förorening av omgivningen. En nyligen utkommen amerikansk utredning, Wash-1250, uppskattar att en viss olycka "bara" kommer att inträffa ung en gång vart tusende år. Det låter ju betryggande. Men omkring 1990 kommer det enligt planerna att finnas cirka 1 000 reaktorer i drift, vilket betyder ungefär *en olycka per år*.

Det allvarligaste med kärnenergin är emellertid att man får ett högaktivt radioaktivt avfall som måste hållas *totalt* *avskilt* från allt biologiskt liv i minst 600 år. År 2 000 kommer det, enligt planerna (vilka vi ska stoppa), att finnas minst 15 000 ton avfall. Även här kan förstas olyckor inträffa. T o m s k olyckor i arbetet, som då AEC höllde ut 100 kg högaktivt plutonium direkt på marken. Resultatet höll på att bli en spontan kärnreaktion nere i jorden.

Man vet idag inte hur man ska lösa problemet med *avfallet*. Man har inte ens speciellt konstruktiva *idéer*. Så om "man", d v s vi, inte kan hindra att "man", d v s de skaffar kärnkraftverk, så står "man", d v s vi, inför ett enormt, kanske olösligt, vetenskapligt/tekniskt problem efter den socialistiska revolutionen. Bourgeoisin, som under sin hittillsvarande existens, löst praktiskt taget alla tekniska problem den ställts inför har i alla fall tillförsäkt. "Problemen kommer att lösas eftersom *de måste lösas*." Detta hänsynslösa spel med jordens biologiska liv måste stoppas.

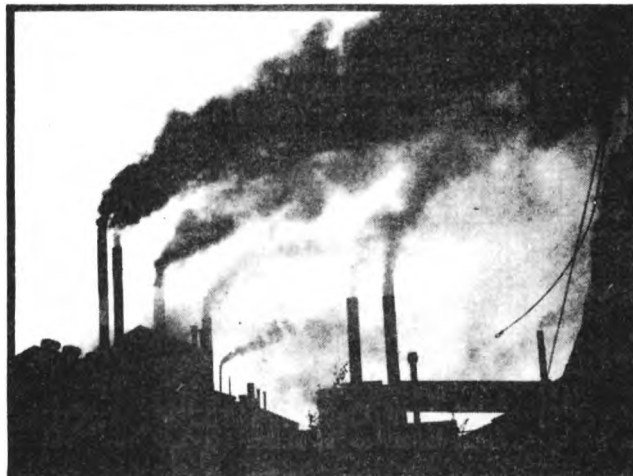
Ringhals. Vattenfalls första kommersiella kärnkraftstation. Aggregat 1 i övre vänstra hörnet på bilden får en kokarreaktor och aggregat 2 i nedre hörnet får en tryckvattenreaktor.

ALTERNATIVA ENERGIMETODER

Frågan står inte (kärn)energi eller inte energi. Förutom problemet *hur* man ska skaffa energin finns ju även frågan *hur mycket* energi. Behöver det slösas med energi som under kapitalismen idag? Sänks energikonsumtionen till hälften erhålls ungefär 1960 års konsumtionsnivå. Då levde man inte precis i ouppvärmda jordkuler med tjärblöss som enda belysning.

Sänkningen av energikonsumtionens nivå kommer att bli en av de saker som den socialistiska arbetarstaten måste besluta om när den bestämmer sin planekonomi. Den kapitalistiska staten kommer aldrig att sänka energikonsumtionen om den inte tvingas till det av sådana faktorer som den tekniska omöjligheten av att vidmakthålla/öka nivån.

De till kol, olja, gas och kärnenergi alternativa energimetoderna kan indelas i två slag. Kontinuerliga och lagrade energikällor. De kontinuerliga är sådana som ytterst är korttidslagrad solenergi (som ved, vind- och vattenkraft), är direkt solstrålning, beror på månens rörelse (tidvattnet) eller kommer

från jordens inre värme (som de heta källorna på Island). De lagrade energiformerna finns endast i en begränsad mängd. Hit hör fr a väte, som är en beståndsdel i vatten. Pga den enorma kvantitet vatten som finns på jorden skulle (nästan) alla tänkbara energiproblem vara lösta om vätekraften "tämjdes". En sådan reaktor, som det i så fall blir frågan om, kallas för fusionsreaktor och den har den fördelen att den stannar om en olycka inträffar i reaktorn, dvs reaktorn kan inte explodera, fungera som en vätebomb. Däremot så fås avfall som består av radioaktivt väte och eftersom väte ingår i vatten kan det bli svårt att isolera avfallet. Det har tagit cirka 40 år att utveckla kärnreaktorn från den först observerade kärnprocessen till dagens "kommersiella" reaktorer. Fusionsreaktorn beräknas inte behöva kortare tid för att tekniskt utvecklas. Den första stimulerade fusionen (väte måste uppvärmas till ungefär 100 000 000 C) ägde rum för några år sedan och den varade 1/10 sekund. Så fusionsenergin kommer inte att kunna lösa kapitalismens energikris förrän på andra sidan år 2 000.

De energiformer som idag fr a används, olja och gas, är lagrade och bristsituationen beräknas uppkomma om cirka 20 år.

INGET ANSVAR FÖR KAPITALISMENS ENERGIKRISS

Endast en socialistisk revolution kan rädda världen från det barbari som den kapitalistiska tekniken målar upp. Detta får inte hindra oss från att idag STOPPA KÄRNKRAFTEN!

Till dem som frågar "Vad ska vi välja om vi inte tar kärnkraften då?" och "är ni emot att vi får det bättre?" ska vi svara: "Vi, som i vanliga fall aldrig tillfrågas om någonting, vi skall alltså välja. 'Valet' blir förstas den socialistiska revolutionen och en planerad ekonomi med övergång till andra mindre riskfyllda och kontinuerliga energikällor. (Att tvinga kapitalismen att snabbt ta fram dessa energimetoder är vad vi ska göra istället för att acceptera kärnenergin.) Vi är självklart för att vi ska få det bättre, men eftersom en olycka i ett kärnkraftverk hotar att förstöra detta så tänker vi bekämpa kärnenergin."

G L

PAUL CARDAN: SOCIALISMENS INNEBÖRD

23

Socialismens innebörd av Paul Cardan tar upp "något" som den traditionella "vänstern" missat, nämligen SOCIALISMEN, vad den är och vad den inte är. Paul Cardan påstår sig inte utreda hela socialismens innebörd, men han ger viktiga riktlinjer. Pamfletten kostar två kronor. ARBETARPRESS p.g. 88 66 51 - 9.

Böcker

Victor Kilbatchitj om förtrycket och terrorn

1942, och i landsflykt undan repressionen och stalinismen, la Victor Kilbatchitj sista handen vid den i Paris sju år senare utgivna romanen "L'affaire Tulaev". Nu har den kommit på svenska - "Fallet Tulaev" (Coeckelberghs, c:a 36:-).

Det var samme Victor Kilbatchitj som 1925 skrev pamfletten "Vad varje revolutionär bör veta om repressionen" (Röda Böcker 3, René Coeckelberghs Partisan-Förlag, c:a 16:-).

Säger jag dessutom att Kilbatchitj utgav den i "Sovjetunionen", och att han då var en högt uppsatt medlem i "kommunistpartiet och Komintern, kan handlingen låta som en tanke - en kommunist skriver om borgersamhällets förtryck och undertryckarinstrument, det man vanligtvis brukar kalla repressionen, och råkar själv ut för den, men nu i ett samhälle som kallar sig "kommunistiskt"!

Avslutar jag därefter denna presentation av Kilbatchitj med att säga, att han är identisk med Victor Serge, vet säkert många vem och vad jag har i tankarna. Inte? Låt mig då kort berätta:

Victor Kilbatchitj föddes i Bryssel 1890. Dog i Mexico 1947. Blev alltså endast 57 år. Men vilka händelserika år se'n! "Han föddes till revolutionär", har någon sagt, och som många revolutionärer vid denna tid kom ryska revolutionen att på något sätt påverka hans liv. Efter ett kort mellanspel i revolutionära organisationer i Spanien begav han sig 1917 till Sovjetunionen, och deltog med största entusiasm i uppbygget av den unga sovjetstaten. Men när den så på allt fler punkter började förrådas av byråkratin, och i allt färre avseende uppfyllde Serges stora förhoppningar, tog ett nytt avsnitt i Serges liv vid: *oppositionen*. Som oppositionell och kritisk kommunist uteslöts han 1927 ur partiet och fängslades. I fängelse tillbringade han sammanlagt fyra år, den sista perioden 1933-36, då han, efter en massiv internationell proteststorm, frigavs och utvisades ur landet. Där kunde hans levnadsbana avslutats, men så blev defenitivt inte fallet. I sin exil kom Serge att strida än mer för sina revolutionära ideal, och genom romaner (som "Fallet Tulaev") och artiklar fortsatte han sin kamp.

Läser man "Fallet Tulaev" mot denna bakgrund står dess innehåll så mycket klarare. Boken är nämligen skriven som en svidande vidräkning med det "Sovjet"-unionen som under Josef Stalins och byråkratin förkävande grepp över arbetarmassorna, kom att bli det "Sovjet" vi idag kan se.

"Tulaev", som egentligen hette Sergej Kirov och var partisekreterare i Leningrad, mördades 1934. Detta skulle bli startskottet till ett otal kampanjer i avrättningar och utrensningar. Den ena mer absurd än den andra.

Serges sätt att runt detta mord "fingera" namn, personer och händelser - utifrån sina egna och andra kommunisters erfarenheter av denna period i "Sovjet"-unionen - ger boken sin verkliga styrka. Serges förfaller inte till den *borgerliga* historieskrivning, som vill göra gällande att t ex Josef Stalin som person kan tillskrivas eller lastas för det som inträffade. För Serge står inte frågan så; han ser på utvecklingen som en marxist, där byråkratin som *klass*, och med *skilda ekonomiska intressen från arbetarklassen*, utkämpar en - stundtals absurd - maktkamp i den politiska hierarkin. Man har genom sin mekaniska och dogmatiska "tillämpning" av "marxism-leninismen" givit Marx och Engels något som dom minst av allt kunde förutse - en dolkstöt i ryggen! Byråkratin ekonomiska och politiska fördelar och särintressen betingar ständigt varandra, och stärker på så sätt deras ställning som *en historiskt ny häreskande klass*.

Det är på detta sätt som "Fallet Tulaev" måste uppmärksammas och läsas! Den intresserade, som mer ingående vill sätta sig in i "Fallet Victor Serge", uppmanar jag dessutom att läsa "Memoirs of a Revolutionary", som är Serges memoarer, och utgavs av Oxford Paperbacks i London 1963.

Petrjtjenko!

Boken "Memoirs of a Revolutionary" kan beställas genom redaktionen.

"Kata" i agitation

I år är det 50 år sedan "Kata" Dalström, en av den unga och traditionella arbetarrörelsens mest omdiskuterade förgrundsgestalter, dog.

Bokförlaget Arbetarkultur har med anledning av detta givit ut en minnesbok, *Kata Dalström i agitation* (c:a 14:-), som är en textsammanställning av "Katas" tal och verksamhet åren 1894-1923.

"Kata", som kom från överklassen och var dotter till en brukspatron, gick 1894 med i en socialdemokratisk kvinnoklubb i Stockholm, och inledde nu ett tre decennier långt, verkligen dynamiskt, liv som agitator. Först i sossarnas tjänst, därefter i de s k "vänstersossarnas", och sist i "kommunisternas" (dvs SKP). "Katas" agitationsförmåga står inte att ta fel på, men var hon marxist? Knappast. Det visar bl a hennes konvertering till buddism och diverse suspekta mysteriereligioner.

Matts

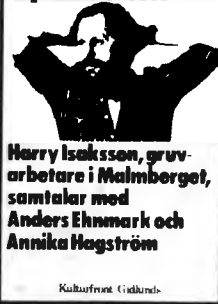

"Jag är jävligt optimistisk"

"Jag är jävligt optimistisk" heter en intervju bok, som Kulturfront/Gidlunds nyligen givit ut. Där berättar Harry Isaksson, spelstyrare i Malmbergets gruvor och en av dom ledande kämparna i gruvstrejken 69-70, om sitt liv och sitt arbete. Boken ger en bra sammanfattning av en gruvarbeters politiska utveckling. Bl a får den traditionella "vänstern" många och träffsäkra slängar av Harrys kritiska sätt att tänka och kämpa.

Vi vill uppmana alla att läsa boken. Förbundets avdelningar, arbetsgrupper och tidningens ombud, bör dessutom köpa hem ett antal exemplar och använda sig av i agitationen. Priset, 11:20 - som inkl. moms och porto, som vi nog tycker är tilltaget i överkant, bör inte avskräcka. Beställ direkt från förlaget: Kulturfront/Gidlunds, Box 12016, 102 21 STOCKHOLM 12.

"Jag är jävligt optimistisk"

"Du skulle gråta om du visste"

Du skulle gråta om du visste, heter en bok som Marit Paulsen och Sture Andersson skrivit och givit ut på Raben & Sjögren.

Boken handlar om "den dubbelt förtryckta kvinnan" och som exempel har de valt städerskor, eller "lokalvårdare" som det heter numera.

Några städerskor kommer till tals i ett antal intervjuer, dessutom har författarna kommenterat städerskornas berättelser med ekonomiska och politiska kommentarer från sin utgångspunkt.

Marit Paulsen, är en militant sosse, som inom många områden har drivit fram en debatt inom socialdemokratien. Denna debatt har som utgångspunkt haft, att socialdemokratin och fackföreningsrörelsen naturligtvis står på en riktig grund, men inte utvecklats riktigt. Hon menar, att socialdemokratin inte är i takt med de krav som ställs i dagens samhälle.

Detta återspeglar sig naturligtvis i boken. "En verkligt genomgripande vuxenutbildningsreform för småbarnsföräldrar vore att arbetsmarknadsmyndigheterna omedelbart fick beviljat pengar att betala barntillsynskostnaderna för arbetslösa, undersysselsatta och extremt lågavlönade föräldrar. Ensamtående eller sammanboende skulle inte spela någon roll - hänsyn skulle bara tas till *hela* familjens totalsituation." Detta skriver de bägge författarna i boken. I och för sig fromma önskningar. Men det går inte att önska bort kapitalalets yttringar, de måste angripas från roten. Om detta talar inte boken någonting, därför blir det inte mer än en vädjan till någon, någonstans... John

VOLVOARBETAREN

STREJKERNA 1970-71

Volvoarbetaren, som ges ut av militanta arbetare på Volvo-Torslandaverken har kommit ut med ett nytt nummer, där man sammanfattat strejkerna 1970-71 och erfarenheterna därifrån.

Det senaste numret är verkligen värt att läsas av många arbetare; de erfarenheter som många Volvoarbetare har dragit från strejkerna 1970-71 kan säkerligen komma till nytta också på andra industrier. Vi citerar från tidningen: "Ty vad kan dom göra utan oss? Ingenting! Hur mycket kan dom tjäna utan oss? Ingenting!"

Grynet kommer inte att gilla den här tidningen - och inte nån annan av Volvokapitalisterna heller. Eller fackgubbarna och deras ordförande. DET SKA VARA LUGNT I FABRIKEN! Ordning och reda! Bestämmelser skall följas! Så trummar dom på.

Men, det är deras lugn, deras ordning och deras bestämmelser. Och det betyder mer arbete, mer slit, mer förnedring för OSS. 45 öre slängde dom åt oss häromdan, medan miljoner rullar in över våra ryggar. Miljonerna som vi slavat ihop...

Stöd till tidningen och beställning av nummer kan göras till: Volvoarbetaren
Box 54 043
400 79 Göteborg

"Strejcknumret" kostar 2:- för icke-Volvoarbetare, för fackpampar och direktörer kostar det 10:-.

& Skivor

Hoola Bandoola Band: "PÅ VÄG"

När Hoola Bandoola Band i november släppte ut sin tredje LP, hyllades de förtjust av borgarpressens recensenter. "Sveriges bästa popgrupp" hade än en gång visat sin klass. Hoola Bandoola skriver radiokala texter som folk kan förstå, sades det.

Texterna är det viktigaste på våra skivor, har båndets ledare, Mikael Wiehe, sagt. Texterna är hans och bandets sätt att föra ut "en radikal samhällssyn". Många av låtarna handlar också om missförhållanden i samhället, om hotande tryckfrihet, t ex, och om kommersialiseringen. Vi kan lösa de här problemen, påstår texterna, om vi slutar oss samman och tar upp kamp "för att förändra våra villkor och bestämma våra liv".

Så långt är också allt bra. Det är riktigt att vi endast kollektivt kan kämpa oss till ett bättre samhälle. Men skivan nämner inte med ett ord på vilka grunder den här "enigheten" ska stå; bara vi går tillsammans blir allt bra.

I en av låtarna på den nya LP:n - På Väg (Musik-Nätet-Waxholm) - sjungs det, att man vill "gråta som ett barn, när man jämför hur det är med hur det hade kunnat va". Är det budskapet med skivan? Då förstår man att borgarpressen jublar över den nya radikala popen. Ett folk som gråter över hur det hade kunnat vara, kan inte, hur "enigt" det än är, och hur mycket det än önskar, skapa ett bättre samhälle.

Men man vill ju ändå tro att Hoola Bandoola Band är ärliga "radikaler". Problemet är bara att de "radikala" texterna har en mycket begränsad funktion. Vad som behövs är en revolutionär poesi, en revolutionär fantasi. En poesi som pekar ut vägar-na och definierar målen för ett bättre samhälle. Kanske kan Hoola Bandoolas texter bli sådana - de är ju ännu "på väg".

Och musiken är bra.

UJ

Nynningen:

"FÖR FULL HALS"

"MAN MOGNAR MED ÅREN"

Nynningen, göteborgsgrupp som existerat i ca två år, har genomgått en utveckling från akustisk tremannagrupp med "så där lagom" medvetna texter till stor elektrisk grupp med socialistiska texter.

Deras första skiva, "Man mognar med åren", kom -72. Där finns ett par pärlor, t ex en låt i vild ragtime-takt med texten, "Hur ska vi slåss; jo, kunskap är vårt vapen, studera vad Mao, Marx och Lenin sagt", o s v. Vidare en text om Adalen + titellåten. Övriga texter är rätt naiva, i stil med; "Vi har förlorat oss i en massa begrepp, istället för att söka vårt inre".

Efter diverse ombildningar har Nynningen i höst gett ut en ny skiva med tonsatta Majakovskijdikter. Skivan bygger på ett Majakovskijprogram som gruppen har turnerat med i gymnasier. De flesta av texterna är knivskarpa, musiken är också genomgående bättre, jämfört med deras första skiva, om än något överarbetad. Men som helhet en väldigt bra skiva, bl a för att lära känna Majakovskij (och Nynningen).

L.S.

NYNNINGEN: "Man mognar med åren" (Musik-Nätet-Waxholm 29P) & "För full hals" (Musik-Nätet-Waxholm 38P)

Musikens makt & härlighet

Under hösten har de stora bokförlagen formligen sprutat ut musiktidningar; Zonk, Zip, Ny Musik osv. En tidning har dock inte synt i stora färgannonser eller kommit neddimpan i brevlådan. MUSIKENS MAKT. Och det är kanske inte så konstigt. Bakom Musikens Makt står ett antal journalister och musikutövare plus skivbolagen Musiknätet Waxholm och Silence. Några miljoner i bakfickan har man naturligtvis inte, utan bygger upp tidningens ekonomi på människors aktiva stöd.

Musikens Makt ska presentera den nya musik som kommer upp de senaste åren, som exempelvis representeras av Hoola Bandoola Band och Blå Tåget. Tre nummer har man hunnit med under hösten och bl a tagit upp sambandet mellan Sveriges Radio och de stora skivbolagen.

Politiskt står tidningen för "folkets kultur", men har dock inte klart sagt vad man menar med folket. Frågor som "går det att skapa en egen musikkultur under kapitalismen" har man heller inte börjat diskutera. Fortfarande är tidningen svärläst och lite rörig. Något som inte skall hindra dig från att köpa ett nummer och se hur Musikens Makt fungerar.

Red.

MÖTEN OM AVTALSFRÖRELSSEN

"Inför avtalsrörelsen, förbered självständig arbetarkamp", var rubriken på de möten som Fröbunden Arbetarmakt har hållit under november.

På mötena har vi tagit upp erfarenheterna från de senaste årens strejkkamp och vår syn på hur kampen skall organiseras. Vi har då lagt stor vikt vid de demokratiskt valda strejkkommittéerna, och även förklarat vad vi menar med arbetsplatskommittéer och deras uppgifter.

Dessutom tog vi upp erfarenheterna från strejckerna i Ritsem och vid SAAB-Scania i Oskarshamn. Mötesserien fortsätter närmast i Göteborg den 15 december, kl 14.00. i Folkets Hus.

Bilden är från vårt möte i ABF-huset i Stockholm, som samlade ett sextiotal deltagare. Flera nya kontakter knöts.

Utdrag ur propagandamaterial som delades ut inför mötet i Stockholm:

Prutandet i Sverige är nästan helt avskaffat. När man köper käk, kläder m m, så finns det bestämda (alltför höga) priser fastslagna. Det duger inte att i Konsum säga att man inte vill betala mer än sju kronor för köttfärsen. Man får betala 20:- i alla fall.

Men på ett område är prutandet satt i system. Det gäller betalningen för vårt arbete, som vi säljer till staten eller kapitalet. Det börjar med att några LO-akademiker har kommit fram till att vi behöver 10% i löneförhöjning (hur dom vet det är en annan femma - har nån frågat dig vad du vill ha?). Några SAF-akademiker säger, att det inte finns "utrymme" för några höjningar alls. Och sen så börjar prutandet, och så småningom kommer man överens om, låt oss säga en 5%-ig löneförhöjning. Sen är det ju en annan sak, att de "löneökningar" man förhandlat fram, för de flesta arbetargrupper, inte ens räcker till för att täcka prishöjningar.

Skillnaden mellan avtalsprutandet, och prutandet i t ex en basar i Bagdad, är att säljaren av ar-

beteskraft här i Sverige, arbetaren, inte är med om förhandlingarna, medan säljaren i basaren med liv och lust kan delta i prutandet, och till och med vägra att sälja. Om arbetare här i Sverige vägrar att sälja sin arbetskraft alltför billigt, kallas det "vild strejk" och han/hon får böta åtminstone 200:-.

Men säljarna av arbetskraft behöver inte alltid nöja sig med att, som passiv åskådare, se hur lönerna sänks - och gör det inte heller. Vi kommer alla ihåg strejckerna 69-70 i bl a hamnarna och gruvorna. Och i denna avtalsrörelse har SAAB/Scania-arbetarna i Oskarshamn och kraftverksbyggarna i Ritsem visat på hur arbetarna ska få ett ord med i laget.

SAAB/Scania-arbetarna lyckades att få målet i arbetsdomstolen nedlagt - och därmed slapp man böter på 70 000:-. Detta lyckades därför att man förberedde och organiserade sig; man var villiga, alla 350 som stämts inför arbetsdomstolen, att åka till Stockholm och rätttegången. Arbetsköparna på SAAB/Scania ville inte ta det produktionsavbräck och den arbetarmanifestation som skulle bli resultatet, så de tog tillbaka stämningarna!

Ritsem-arbetarna har genom att inte sätta sin tillit till fackbyråkraterna, utan bildat en egen - demokratisk - strejkkommitté, inte bara kunnat sätta kraft bakom sina krav, utan också pekat ut vägen för andra arbetare - den enda vägen för att få igenom sina krav - den självständiga arbetarkampens väg.

Vilda strejker ledda av demokratiska strejkkommittéer, och valda av arbetarna på stormöten, är bra kampformer, men för att kommittéer verkligen kommer till stånd, och att inte förmännen får tillbaka folik till arbetet, efter någon timmas sitt-strejk, är det viktigt att kampen förbereds.

Detta kan gå till på många olika sätt. På många industrier finns idag små stencilerade fabriks-tidningar eller flygblad, som skrivs av arbetare på platsen. Med hjälp av dessa tidningar kan man dels ena folk kring gemensamma krav, dels kan man i arbetet med dessa tidningar samla arbetare som kan diskutera kraven och skapa kontakt mellan olika avdelningar och skift på industrin. Dessa kan sedan, i en situation där folk sätter sig ned, ta initiativ till bildandet av en demokratisk strejkkommitté. Detta och liknande former av organisering av kamperedda arbetare är vad vi kallar arbetsplatskommittéer.

Vi arbetar för att på alla områden, men främst på arbetsplatserna, organisera och utveckla den självständiga kampen. Samtidigt arbetar vi på att formera en konsekvent revolutionär organisation.

Båda dessa uppgifter, vi ställt oss, är nödvändiga för att slutgiltigt göra upp med allt vad avtalsskådespel och böter i arbetsdomstolen innebär - nödvändigt för att göra revolution och upprätta ett arbetarstyrt samhälle utan vare sig kapitalister eller partibyråkrater - SOCIALISMEN.

LIP

Från ett stormöte på LIP, under ockupationen.

I förra numret lovade vi faktiskt, att vi i detta nummer skulle lämna en "utförlig information om de båda ockupationskassorna och vart ekonomiska bidrag i fortsättningen kan skickas". Nu tvingas vi emellertid meddela, att vi inte kan erbjuda någon sådan information, ännu. Trots ett flertal påstötningar har vi ännu inte fått någon information från LIP-arbetarna. Vi kan heller inte säga om detta är att tolka som ett gott eller dåligt omen, men såvitt vi försått saken, fortsätter LIP-arbetarnas kamp utan avbrott, och vi lovar att publicera informationen så fort den kommer i våra händer. Tills dess uppmanar vi alla att fortsätta solidaritetsarbetet för LIP-arbetarna, men att inte göra några kontoutbetalningar till LIP-arbetarna.

Angående den skrift om LIP-kampen, som Sveriges Solidaritetskommitté för LIP-arbetarna kommer att ge ut, kan vi meddela, att den inom kort kommer lämna tryckeriet. Beställningar kan göras från: Solidaritetskommittén för LIP-arbetarna, Box 285, 551 02 JÖNKÖPING, Tel: 036/ 12 56 70. Skriften beräknas att kosta 1:-.

DEN BELGISKA GRUVARBETARKAMPEN

Gruvarbetarkampen i Belgien har nu, i och med den aktuella energikrisen, gått in i en ny fas. Gruvarbetarna, som tidigare aktivt bekämpats i sin kamp av bl a sina "egna" fackföreningar, har nu börjat vinna ett mindre antal lokala fackklubbars stöd.

Allmänheten tycks också fått upp ögonen för gruvarbetarnas kamp, och hävdar nu, vad gruvarbetarna alltid hävdade, att brytningen av kolet i de belgiska gruvorna måste fortsätta. Inte bara för att jobbarna skall tillförsäkras rätten till arbete, utan också för att kolet i många fall, på kemisk väg, kan ersätta den nu uteblivna oljan. Dessvärre

Dessvärre verkar det emellertid som det senare motivet skulle överskugga gruvarbetarnas rättmätiga krav om rätten till arbete, varför ett tungt arbete - att påvisa USA-imperialismens simpla verk att söka "förlama" Europa och dess kol i den aktuella energikrisen - nu ligger framför gruvarbetarna.

Kampen kan alltså nu sägas ha gått in i en ny, och kanske avgörande, fas, och vi uppmanar alla arbetare och revolutionärer att stödja våra belgiska kamrater i deras rättvisa kamp!

pg 86 2133-6

("Solidaritetskommittén för de belgiska gruvarbetarna, Stockholm")

KLASSKAMP I POLEN 1970-71

I mitten på december var det val i Polen. Intressant i detta är bl a att många utav kandidaterna inte var anslutna till kommunistpartiet. Detta tyder på en "uppmjukning" från de ledande statsbyråkraternas sida.

En introduktion till förhållandena i Polen, får du i pamfletten *Klasskamp i Polen*, som tar upp och analyserar utvecklingen i Polen sedan 1945. En utveckling som pekar fram mot arbetarnas omfattande strejker och militanta aktioner, som fabriksockupationer och bildandet av arbetarråd, i början av sjuttio-talet. Pamfletten kostar 4:-. ARBETARPRESS p.g. 88 66 51 - 9.

NYTT NUMMER UTE!

RÅDSMAKT

Teoretiskt organ för Förbundet Arbetarmakt

I mitten av december kommer tidskriften RÅDSMAKT ut med sitt andra nummer. Detta nummer innehåller bl a en filosofisk/materialistisk kritik av Lenin. Denna artikel kommer att följas upp av fler, som tar upp leninismens teori och praktik.

Första numret innehöll en kritisk granskning av "frihetligheten", dvs anarkismen och syndikalismen. Dessutom innehöll den en artikel om Pariskommunen, där Trotskijs och Marxs syn togs upp till granskning och jämförelse.

Utav nummer 1 finns enbart ett fåtal exemplar kvar, så skall du ha något ex, får du skynda på med beställningen.

Tidskriften RÅDSMAKT

Box 31 102

400 32 Göteborg 31 p.g. 87 99 69 4

Prenumeration: fyra nummer kostar 10:-.

kamrat, glöm inte stödfonden!

Nej, just det. Nu behöver vi pengar bl a för att kunna rusta upp våra nya arbetslokaler. För visst vet vi alla att det revolutionära arbetet kostar pengar. Och det är ju därför vi har stödfonden. Kom ihåg att ensam är svag! Tag därför och sätt in det du kan avvara på postgirokonto 23 71 77 - 1. Märk talongen "STÖDFONDEN". Låt oss gå framåt, tillsammans!

pg 23 71 77-1